

Ponedjeljak, 14. jul 2003.
Svedok C-1149
Svedok Marko Miljanić
Svedok Barbara Nađ
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9,11h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Samo dve stvari o spisku svedoka. Strane su obavestene da Ante Marinovića nećemo zvati, on je bio na vašem spisku kao sledeći svedok.

SUDIJA MEJ: Je l' se on odlaže ili se skida sa spiska?

TUŽILAC NAJS: Skida se sa spiska. Ostali svedoci za ovu kratku nedelju su 92bis plus dva svedoka koji su od veće suštinske važnosti, opširniji. Pretresno veće zna da je ovo praksa. Mi bismo da Stjepana Kljujića započnemo sutra ujutro, bez obzira da li smo završili sa prethodnim svedocima po Pravilu 92bis ili ne, tako da on završi do kraja nedelje. Zbog toga ćemo početi sa B-127, možda u sredu tako da ove opširne svedoke završimo tokom ove nedelje, a ove svedoke po 92bis nekako uklopimo oko njih ako to možete da prihvatite.

SUDIJA MEJ: Treba uraditi ono što je zgodno svima. Samo ja vama nešto da kažem. Gospodin Grum (Groome) je prošle nedelje tražio od nas da rešimo nekoliko svedoka za Bosnu po Pravilu 92bis za koje se predlagalo da se pozovu u toku prethodne dve nedelje i pomenuo je listu od devet prioriternih svedoka. Ja sam pogledao njihove izjave i predlažem da usmenu raspravu o tome čujemo sutra. Međutim, u mom registratoru nedostaju dve izjave. Ja ću vam dati brojeve. Ukoliko Tužilaštvo želi da se pozabavimo ovim

izjavama hteo bih da ih dobijem danas, a brojevi su B-1704 i B-1010. Kao što sam rekao, ja nemam te izjave, molim da mi ih date.

TUŽILAC NAJS: Veoma mi je žao. Gospodin Sakson (Saxon) će da ispituje sledećeg svedoka.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Sakson.

TUŽILAC SAKSON: Dobro jutro, časni Sude. Zovemo svedoka C-1149. Časni Sude, dok čekamo svedoka da uđe, deo njegovog svedočenja tiče se jednog poljoprivrednog centra koji se nalazi u opštini Zrenjanin u Republici Srbiji. Zrenjanin se vidi na dokaznom predmetu 326, tabulator 27.

SUDIJA MEJ: Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK C-1149: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Svedoče C-1149, vama su odobrene određene zaštitne mere od strane ovog Pretresnog veća. Danas ću vam se obraćati sa pseudonimom C-1149. Budite ljubazni da pogledate ovo parče papira koje vam sada pokazuju i samo da nam kažete sa da ili ne da li se u prvom redu vidi vaše ime i prezime?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Gospodine, da li ste vi nedavno pregledali svoju izjavu svedoka u prisustvu ovog Suda i potvrdili njenu tačnost?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste onda potpisali dokumentaciju koja prikazuje da ste vi potvrdili svoju izjavu?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON: Sledi kratak rezime izjave ovog svedoka. 1991. godine svedok C-1149 je živeo blizu Vukovara u Hrvatskoj. 19. novembra 1991. godine on i otprilike 1.700 drugih, uglavnom hrvatskih muškaraca i dečaka su nasilno transportovani autobusima iz područja Vukovara u jedan logor u regionu Vojvodine u Republici Srbiji. Većina zatvorenika su bili Hrvati, ali otprilike 10 posto su bili Srbi i pripadnici drugih nacionalnosti. Svedok C-1149 dao je pisanu izjavu gde je opisao kako su ih sa uperenim puškama naterali da uđu u autobuse u Vukovaru, kako su ih tukli i verbalno maltretirali, vređali, a onda su ih transportovali u jedan logor ispred Zrenjanina na poljoprivredno dobro koje se zvalo Stajićevo. Svedok opisuje kako su zatvorenike brutalno tukli po dolasku i skoro svaki dan posle toga. Oni su držani u jednoj štali gde nisu imali toalet i vode za kupanje, niti su imali dovoljno hrane ni medicinske usluge. Časni Sude, ja imam nekoliko pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA MEJ: Da dobijemo prvo broj za izjavu po Pravilu 92bis.

sekretar: Dokazni predmet 500 pod pečatom.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Hvala. Svedoče, vi ste u pisanoj izjavi rekli kako ste 19. novembra 1991. godine bili naterani zajedno sa stotinama drugih muškaraca i dečaka od strane srpskih snaga da uđete u autobus dok su u vas bile uperene puške. Da li znate o kojima se jedinicama ili snagama radi? Sa srpske strane.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: To su bili JNA, jugoslavenska vojska.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je bilo i nekih lokalnih paravojnih snaga?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Dok su vas i druge zatvorenike uterivali u autobus da li su ovi vojnici i pripadnici paravojnih formacija maltretirali i vređali zatvorenike?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Tukli nas, pretili smrću, vređali nas mislim najgorim psovkama i prijetnjama.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Dok ste vi i drugi zatvorenici ulazili u autobuse, ko je bio pored autobusa?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Paravojne jedinice, paravojni ljudi.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Kažete paravojne. Da li znate kojoj konkretno jedinici su ti ljudi pripadali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Nisam, nisu imali oznake.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste poznavali mnoge od ljudi koji su ulazili u autobuse?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja sam živio sa njima i radio sam sa njima.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Koja je bila nacionalnost ljudi koje ste vi poznavali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Hrvati.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je bilo Srba na tim autobusima?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Bilo je Srba.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ne pominjući svoje zanimanje ili selo u kome ste živeli, da li možete objasniti zašto su i Srbe ubacivali u autobuse kao i pripadnike drugih nacionalnosti?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Oni su nas zarobili, ali nikoga nisu pitali, ni ime, ni prezime ni koja je nacionalnost.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Pošto su autobusi napustili područje Vukovara i prešli Dunav i ušli u Vojvodinu u Republici Srbiji, da li ste čuli nešto preko radija u autobusu?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Otvorilo je radio u autobusima i čuli smo preko radija kako naš konvoj prolazi kroz Vojvodinu i čuli smo poziv na linč, pa sad tako čekali su nas u gradovima sa kamenjem, psovanjem i vređanjem.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Kako je radio voditelj govorio o ljudima koji su se nalazili u tom konvoju? Kojim rečima?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da su ubice, 1.200 ustaša koji su ubijali Srbe civile.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: U svojoj pismenoj izjavi govorili ste kako su zatvorenike tukli po dolasku u logoru u Stajićevu. Da li su i Srbe tukli po

dolasku u taj logor ili ne? Recite samo da ili ne? Zbog čega bi i Srbe takođe tukli?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Bili su izdajice.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Kako su Srbe nazvali izdajicama, tačnije, zbog čega?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Jer su ostali u svojim stanovima, kućama i bili sa Hrvatima tri mjeseca.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: U svojoj pismenoj izjavi vi ste objasnili da je komandant logora, upravnik logora, bio potpukovnik Živanović iz vojne policije. Da li je on bio prisutan kad su zatvorenike tukli u logoru?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je potpukovnik Živanović preduzeo bilo kakve mere da zaustavi to prebijanje? Časni Sude, molim da na kratko pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

TUŽILAC SAKSON: Imam još samo jedno pitanje, časni Sude.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: U vašoj izjavi vi pominjete nekoliko vrlo teško ranjenih zatvorenika koji su poslani u bolnicu u Zrenjaninu. Međutim, tamo im je uskraćena nega i vraćeni su u logor. Da li znate koje su nacionalnosti bila ova sedmorica?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Hrvati.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li vam je rečeno zašto im je u bolnici u Zrenjaninu uskraćeno lečenje?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da im Srbija neće dati ljekove i lječiti ustaše

TUŽILAC SAKSON: Hvala, to je sve.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-1149, koliko dugo živite na prostorima nekadašnje Jugoslavije?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Od 1964. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste došli da studirate u stvari?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A državljanstvo ste dobili tek 1993. godine, koliko vidim iz podataka?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Državljanstvo Republike Hrvatske, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste od 1982. godine živeli u Vukovaru i obavljali svoju profesiju?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... (izbrisano po nalogu Pretresnog veća)

...

TUŽILAC SAKSON: Časni Sude, moliću da pređemo na privatnu raspravu.

SUDIJA MEJ: Da, ako imate još nekoliko pitanja ovakve vrste možda je bolje da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-1149, pretpostavljam da niste bili član ni jedne političke partije, ni onda u nekadašnjoj Jugoslaviji ni sada ili možda grešim?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, vi ste za vreme svog boravka održavali brojne prijateljske odnose sa velikim brojem ljudi u Vukovaru, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost, je li to tačno?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre ste rekli da su ljudi sa kojima ste radili i družili bili Hrvati, a ja sam iz vaše izjave video da su neki bili iz Srbije. Ali družili ste se sa svima bez obzira na nacionalnost?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Bez obzira na nacionalnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, sobzirom da ste vi u to vreme bili stranac u zemji u kojoj je došlo do nacionalnih sukoba kako ste vi videli te nacionalne sukobe? Šta ste vi zaključili iz toga? Šta se događalo u stvari?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Šta se događalo? Događalo se da smo živeli u miru, a onda počeo napad na Vukovar i okruženje Vukovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je taj napad počeo na Vukovar i okruženje Vukovara?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Bilo najpre dosta puškanjanja i onda 26. avgusta ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je išta poznato, dakle kao stanovniku Vukovara o bilo kakvim pritiscima, nasilju i da ne nabrajam više, pre tog vremena i krajem 1990. i cele 1991. godine, eto do tada kada je napadnut Vukovar. Da li vam je išta poznato? U tom kraju ste živeli, imali mnoge veze.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Poznato mi je da posle 2. maja barikada. Poznato mi je od Borova Sela i Trpinje zabranili radnike da dođu u kombinat, i to barikade srpske, paravojne. I da je većinom, na žalost mojih kolega srpske nacionalnosti napustili radna mesta i nisu više došli raditi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto nisu došle vaše kolege srpske nacionalnosti na svoja radna mesta?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pa, to je bila takva politika izgleda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li vam je išta poznato o nasilju u području Vukovara nad Srbima u to vreme, znači, u 1991. godini, pre nego što je došlo do tog sukoba?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi lično ništa o tome ne znate?

SUDIJA MEJ: Postavljeno vam je pitanje u vezi sa nasiljem. Prema vašim saznanjima da li je bilo ikakvih primera nasilja koji su bili usmereni na Srbe? Ima li u tome istine?

SVEDOK C-1149: Ja sam odgovorio ne. I gde sam ja bio u skloništu i gde sam ja živio tri meseca bilo oko 15 obitelji srpske nacionalnosti sa djecom i sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad ste se tokom 1991. godine, naročito od kraja jula, kad ste se vratili iz Zagreba u Vukovar, jeste primetili da Srbi napuštaju Vukovar?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pa, već su bili napustili jedan veliki dio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto mislite da su ga napuštali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pa, najverovatnije nije odgovorilo njima pobjeda HDZ i mišljenje o odvajanje, odvajanje Hrvatska iz Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A osim tog mišljenja vi tvrdite da nije bilo nikakvog nasilja nad Srbima u to vreme?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja nisam vidio

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li čuli?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Čuo sam preko srpski radio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A samo preko srpskog radija ste čuli?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste ništa od svojih prijatelja Hrvata, Srba koji su živeli u Vukovaru saznali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O stanju u Vukovaru?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1149, vi kažete da su svi muškarci zajedno sa pripadnicima Zbora narodne garde ukrcani u autobuse i da vas je bilo negde oko 1.700?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, po vašem iskustvu i vašem mišljenju, koliko je pripadnika Zbora narodne garde bilo u civilnim odelima?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Njih je bilo oko sedam do osam posto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovih koji su imali uniforme je ukupno bilo oko 300, je l' tako? Malopre ste rekli oko 300 ih je bilo.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pa, tako bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li možete da pomognete da ustanovim po čemu se mogu razlikovati oni koji su bili u cuvilu i uniformi osim toga što su imali svi oružje, da li je bilo još neke razlike po čemu su se mogli razlikovati?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Razlika ja bila uniforma, a drugi bio većinom u civilnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vreme kad su vas ukrcali u autobuse, niko nije mogao da ustanovi ko je među vama pripadnik Zbora narodne garde, ko je civil, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Oni su odvajali, od 14 godina do 100 godina muškarci i stavili nas u autobuse.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zar je imao neko i 100 godina tamo?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ima jedan pacijent koji je bio tamo u logor 90 godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I njega su odveli?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I odveli su i Srbe i Hrvate ...

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Nisu, kad su nas odvojili, nas nisu pitali za nacionalnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja upravo to želim da ustanovim. Oni su znali da tu živi više nacionalnosti a nisu pitali za nacionalnost.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Jer mislili su da su Hrvati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otkud znate šta su oni mislili?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pa, zna se kad su vređali nam svima da smo ustaše i Hrvati, da smo ubice i da će nas likvidirati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što su vam govorili da ste ubice ako ti ljudi koji su tu pucali, kažete njih oko 300, nisu nikoga ubili?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Slušajte, ako možda ubili u odbrani, oni nisu napadali nigde. Bili u Borovo Naselje i branili se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vama nije ništa poznato bilo o tome jesu li te formacije nekoga ubile, počinile neke zločine ili bilo šta drugo zbog čega su ti ljudi bili besni?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja sam doživio rat i rat pucalo. To znači ima i žrtve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to nije sporno. Jesu li građani ti koji su bili oko vas kada su vas ukrcavali u autobuse bili besni i psovali vas?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Građani nije bilo, bilo vojna policija, JNA, vojska i paravojne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kako su vas tretirali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Sa strane oni odvojili žena i deca... Ti naređenja... muškarci od 14 starost na jednoj strani. A muškarci stavili u autobusima, žena i deca u kamionima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se desilo, dobro sa ženama i decom se pretpostavljam ništa nije desilo, a šta se desilo sa vama koji ste prevezeni ovamo u Stajićevo, vi kažete da ste otišli u Stajićevo?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kol'ko ste tamo ostali? Iz onoga što ste rekli da sam čuo da ste ostali 12 dana, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da ste sve vreme obavljali svoj posao, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li u Stajićevu nadležnost nad tim centrom imala isključivo vojska ili vojna policija, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Vojska i vojna policija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li mogli da vidite bilo koga od predstavnika vlasti, makar i opštinskih vlasti iz Srbije?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Bilo Srbija, jedino MUP. MUP, srpski MUP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste videli pripadnike MUP-a srpskog?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Tu u logor nas su tukli. Tu gde dočekali autobusima kad smo stigli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko su ostali ostali u Stajićevu?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Do, ja mislim do 15. decembra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta se sa njima desilo?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne znam, ja bih vas pitao šta je s njima desilo. Rasporedili nas u svim zatvorima u Srbiju, i Stajićevo kao mesto uništeno radi dokaze. Ta ekonomija više ne postoji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stajićevo je poljoprivredno dobro, šta je imalo tu da se uništi?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Uništio dokaze jer tamo bili to u štalama. To je ekonomija koja prije nego bude zatvor za nas 15 godina nije korištena. Nema struje, nema vode, nema kanalizacija, nema stakla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je l' stradao neko od tih ljudi koji su prebačeni u Stajićevo tada?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da. Svi smo stradali, a smrtno jedan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od čega je taj smrtno stradao?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Pucano na njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je pucano na njega i ko je pucao na njega?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ako mi smo u logor, onda ne znam ko može pucati osim čuvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što su pucali na tog jednog čoveka?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne znam. Nama su rekli, meni osobno su rekli da je hteo pobjeći i da su pucali u njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači od vas 1.700, jedan je stradao navodno prilikom pokušaja bekstva. Je l' to ono što vi tvrdite?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Smrtno nastradao jedan, a od batina nastradali smo svi. Ja imam povreda vratna kičma od batina što sam dobio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Nije dobro, vi kažete dobro, a nije dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne kažem da je dobro to što su vas tukli, gospodine C-1149, već kažem dobro sobzirom na ove vaše odgovore. Ovo niste u zatvorenoj sednici ovog potpukovnika, gospodine Mej (May), pretpostavljam nije pominjao na privatnoj sednici nego na otvorenoj sednici. Koji je bio ...

SUDIJA MEJ: Da, jeste bio je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na otvorenoj, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz ovoga što vi govorite ja vidim da ste vi sa potpukovnikom Živanovićem koga pominjete kao nadležnog za taj centar imali dobre odnose i dobru komunikaciju, je l' tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Imao sam dobre odnose i dobra komunikacija posle maltretiranje celi noć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, opišite mi to, nije mi jasno. Je l' to kad ste vi došli tamo, pa vas je neko maltretirao i onda ste sutradan ujutro uspostavili dobre odnose, o čemu se radi?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja mislim da piše to u moja izjava. Maltretiranje počela kad u autobus, kad smo izlazili iz autobusa sa dva reda. Policija, vojska nas tukli do ulaza u štale, onda tukli su nas do ujutro. Mi lječnici koji smo bili tamo, imali smo poseban tretman.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a ujutro vi ste videli komandanta potpukovnika Živanovića?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ... On je pričao sa potpukovnikom da sam ja lečio i jedni i drugi. i da sam pomogao svima. I da sam stranac. Do onda nije znano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, molim vas. Vi ste objasnili da su ti ljudi koji su vas zarobili tukli bez obzira ko je bio Srbin, ko je bio Hrvat, ko je bio stranac ili bilo šta drugo po nacionalnosti.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' to znači da su vas smatrali nekom vrstom ratnih zarobljenika?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja mislim da se ratni zarobljenik ne bi smijelo tući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ja mislim da ratne zarobljenike ne sme niko da tuče i maltretira, al' vas pitam upravo, je l' su vas smatrali ratnim zarobljenicima?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali su vas maltretirali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, on je odobrio potpukovnik, znači, tog istog dana, odobrio lekarsku negu svim obolelim ili ranjenim zarobljenicima bez obzira da li se radilo o pripadnicima Zbora narodne garde ili nekim ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

TUŽILAC SAKSON: Molim da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA MEJ: Da, idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Svedoče, sobzirom da ste godinama živeli u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, imali ste prilike da u drugim gradovima bivše Jugoslavije vidite kasarne, pošto su one postojale u centru grada, u mnogim gradovima po centru grada. Je li tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U tim kasarnama je bilo tenkova i topova, unutar objekta, ali oni nisu izlazili napolje, na ulicu?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne pitam vas za vreme, kad je sukob već počeo nego mislim, govorim o vremenu mira.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Tada sigurno nisu bila na ulicama.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Baš to sam vas i pitao. Takođe, kad su vojnici išli ulicom, u slobodno vreme, oni nisu bili naoružani, je li tako?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne, nisu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Maločas ste rekli da su topovi i tenkovi u kasarni u Vinkovcima bili unutar objekta kasarne, zar ne, kada su pucali?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja vama prvo da ispravim: nisam rekao Vukovci, jer nisam živio u Vukovci.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pardon, Vukovar, izvinite.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Od 2. maja kad dogodilo masakr u Borovo Selo, tenkovi JNA bili su u gradovima, šetali su gradovima ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ja ...

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Patrolirali su gradovima, u Vukovar.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja vas opet, opet se nismo razumeli. Mislim na one mesece, juli, avgust, pre nego što će doći do sukoba. Topovi i tenkovi su bili unutar kasarne.

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Nisu bili, da, nikad nisu izlazili. To nije razlog, nije bila ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To znači da, kad je došlo do sukoba, kad su bili opkoljeni, oni su samo odgovorili vatrom iz kasarni, sa topovima i tenkovima?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: A slušajte, nemojte sad pričati svoju priču, oni opkolili, kažete. 2. maja nije bio opkoljen ni Vukovar, nijedna kasarna, niti u Vukovaru, niti u Vinkovci. I dogodilo se u Borovo Selo šta je dogodilo. Od onda su vojska patrolirala sa svojim tenkovima i transportnim vozilima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Molim vas, ja hoću da budem vrlo jasan, ako možete Sudu da objasnite. Kad je došlo do tog sukoba, vi kažete da su vojnici JNA tenkovima i topovima pucali iz kasarni, a da je kasarna bila okružena pripadnicima ZNG, je li tako ili ne?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Oni su njima, sad pričate vi pripadnike Zenga, bilo je rezervni sastav, policija, bilo i dragovoljci koji su branili svoje stanove, svoje kuće.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hrvatske?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Hrvatske. Onda vi kažete, kako jedan sa automatom može napasti jedna kasarna koja imala 100 tenkova ili 300 tenkova.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je uopšte bilo ...

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ili da njima napraviti opasnost. Jer vi, samo vi govorite da vojska nije napadala, nego je ona samo branila se. Tako nije istina, ne može bit.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja nisam ništa kazao, ja sam samo pitao da objasnite kako je to izgledalo. Ja ne tvrdim ništa. Mene interesuje da li znate da li je uopšte među vojnicima unutar kasarne bilo poginulih?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja nisam bio tamo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Gospodine Sakson, ako možete da završite sa ovim svedokom pre pauze, tim bolje. Počeli smo malo kasnije, tako da ćemo malo kasnije i na pauzu.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC SAKSON

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Časni Sude, hvala vam. Potrudiću se. Samo da raščistimo jednu zabunu, svedoče C-1149. Na jednom mestu u transkriptu napisano je kao da ste vi stigli u logor 19. decembra. Jeste vi stigli u logor 19. decembra ili 19. novembra?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: 19. novembra.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Možete li da nam kažete kojoj jedinici ili ustanovi je pripadao potpukovnik Živanović?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Policija, vojna policija.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li je potpukovnik Živanović imao neke potčinjene koji su radili u Stajićevu?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ja sam sreo sa dva majora, osim ostali niži činovi. I na ispitivanje je bilo isto jedan major koji mene ispitivao. A ostalo ne znam koliko je bilo.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Ti majori jesu li i oni bili iz vojne policije?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Onaj major koji je bio... I najjači je bio, nije bio iz vojne policije.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Posle prve noći da li ste saznali kojoj jedinici ili instituciji je pripadao taj major?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Posle prve noći u logoru, da li su srpske zatvorenike i dalje tukli?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Posle prva noć manje su tukli, jer su stavili sa jednom grupom posebnom. Ali kad su išli na ispitivanje, isto su ih tukli.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Posle prve noći u logoru da li su tukli i druge osim Srba?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC SAKSON – PITANJE: Da li ste se vi u bilo kom trenutku osećali bezbednim dok ste bili u logoru Stajičevo?

SVEDOK C-1149 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC SAKSON: Možemo li da idemo u privatnu sednicu na trenutak?

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Svedoče C-1149, ovim je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada ste slobodni. Sačekajte samo trenutak dok se roletne spuste. Sledeću sednicu počecemo sa sledećim svedokom. Sada idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite. Moliću da svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK MILJANIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite. Izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Časni Sude, ja sam Sabina Bauer (Sabine Bauer) i zastupam Tužilaštvo. Gospodine svedoče, moliku da nam kažete za zapisnik vaše ime i prezime.

SVEDOK – ODGOVOR: Marko Miljanić.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Miljanić, jeste li imali priliku da 19. juna 2003. godine pregledate vašu izjavu u prisutnosti jednog predstavnika Suda?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisam imao prilike tu izjavu pregledati, jer je u to vrijeme počelo granatiranje Zadra.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Oprostite, mislim da ste me pogrešno razumeli, ja mislim da li ste pre mesec dana u Zadru imali priliku da pogledate vašu izjavu koju ste dali kao svedok? I jeste li potpisali izjavu kojom ste potvrdili istinitost ove prve izjave?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da, istina je, pre nešto više od mjesec dana, ne sjećam se, potpisao sam izjavu, pročitao je pred predstavnikom istražiteljstva.

TUŽILAC BAUER: Hvala. Časni Sude, predlažem da se ova izjava usvoji.

SUDIJA MEJ: U redu, dobiće broj dokaznog premeta.

sekretar: Biće to P 501.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Hvala. Časni Sude, prema nalogu koji je Sud izdao 11. juna 2003 godine, delovi koji se tiču paragrafa 13 i 14 te paragrafa 25 i 26 izjave biće saslušani uživo, ali ja ću početi prvo sa rezimeom svedoka. Svedok je Hrvat koji je u doba događaja imao 40 godina. Do maja 1991. godine bio je oficir mornarice u JNA, a zatim je radio za hrvatsku policiju u Zadru kao stručnjak za deaktiviranje mina. U septembru 1991. godine, zadarski MUP i Krizni štab je svedoka poslao da organizuje civilnu zaštitu u Škabrnji i okolini tog mesta. Kako biste bolje mogli da se snađete u svedočenju, časni Sude, na stranama 24 i 25, koordinate 2C do

2D označavaju relevantno područje, dakle Zadar i Škabrnja. U Škabrnji je živelo oko 2.000 Hrvata, u selu nije bilo nikakvih vojnih objekata, nikakvih odbrambenih struktura. Kad je došao u Škabrnju, svedok je podelio 240 muškaraca u tom selu u dva odreda. Meštani Škabrnje nisu imali nikakvog teškog naoružanja niti je ovde bilo ikakvih oficira JNA. Svedok je uputio meštane da iskopaju rovove i da podignu barikade. Međutim, saobraćaj ni u jednom trenutku nije bio blokiran. Svedok je zaključio na osnovu svog vojnog iskustva da bi za uspešnu odbranu sela od napada trebalo negde oko tri hiljade vojnika sa dobrom vojnom obukom. JNA je granatirala Škabrnju po prvi put krajem septembra 1991. godine i tom prilikom su se poslužili zapaljivim bombama i izazvali požare u okolnim šumama. Kada su ljudi pokušali da ugase vatru, na njih je pucano. 1. oktobra 1991. godine svedok je evakuirao stanovništvo Škabrnje, međutim u selu je ostalo otprilike 250, 245 ljudi uključujući i sanitet. Sledećeg dana JNA je napala okolna mesta Nadin i Zemunik Gornji koristeći se teškom artiljerijom i tenkovima. Kad su ljudi iz Nadina pobjegli prema Škabrnji, vazduhoplovne snage su napale Škabrnju koristeći se kasetnim i zapaljivim bombama pri čemu je poginulo dvoje ljudi u Nadinu. Gospodine Miljaniću, u oktobru 1991. godine da li su vaši ljudi zarobili dva oficira JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Istina je, zarobili su dva oficira JNA koji su došli u selo u popodnevnim satima, to je bio Dejan Brener i kapetan Jovanović, ime mu se ne sjećam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jeste li vi pre toga poznavali nekoga od te dvojice?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisam ih poznavao, nikad ih prije nisam video.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Oficir Brener, da li vam se on predstavio, da li je rekao kako mu je ime?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Oficir Brener je toga dana rekao sasvim drugo ime i prezime. Dobro se sjećam, predstavio se kao Čatić Esad iz Bihaća. Tako mi se predstavio i da je šef restorana u Benkovcu, vojnog restorana u Benkovcu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kad ste vi prvi put saznali pravi identitet oficira Brenera?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nakon pet dana u policiji sam doznao da on nije nikakvi Čatić Esad nego kapetan, poručnik, poručnik JNA Dejan Brener, a kapetan je bio Jovanović, kažem imena mu se ne sjećam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jeste li tom prilikom razgovarali sa tom osobom koja vam je dala pogrešno ime?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam, razgovarao sam otprilike oko dva sata i on mi je rekao te podatke koje sam naveo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Molim vas da za Sud ponovite šta vam je tačno ta osoba tom prilikom rekla?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Gospodin Brener mi je tada rekao: "Pa ja se vama čudim što vi to uopće radite, što čekate tu, Mladić će vas sigurno napasti, satrće vas," i tako, "spaliti, jer jednostavno vi nemate nikakvu šansu". A ja sam mu reka' "kako to mislite?" a on kaže, "pa, znam to sigurno jer on," kaže, "on neće vama oprostiti tu, da vi tu stojite jer jednostavno," kaže, "pogledajte samo iznad vas su gore u susednim selima nastanjeni srpskim stanovništvom bili tenkovi, vojska," i tako dalje. Ja sam mu reka' da on o tome ne brine, da nas neće niko napasti.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jeste li vi u to doba lično poznavali Ratka Mladića?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam, poznavao sam ga, jer ja prije dolaska u hrvatsku policiju bio sam pripadnik JNA i moje zapovjedništvo je bilo u Kninu, tako da sam Ratka Mladića znao iz viđenja, po glasu i tako, a nikada nisam s njim osobno razgovarao. Jer je on bio visoki čin, a ja sam, on je bio visoki čin i znala se hijerarhija u bivšoj JNA, tako da ja nisam imao šansu sa njim razgovarati.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Koliko puta ste otprilike videli Ratka Mladića pre nego što ste se povukli iz službe?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, možda jedno pet do sedam puta, možda, tako.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste kasnije ponovo sreli oficira Brenera?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam, rekao sam, sreo sam ga posle u policiji u Zadru i tada sam čuo da on nije Čatić Esad nego Dejan Brener, da je obavještajni oficir Kninskog korpusa i njega sam našao u odori hrvatske

vojske, već to jest Zbora narodne garde. I rekao mi je, obratio mi se sa riječima: "Vidite, Marko, i ja sam sad pripadnik ZNG".

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jeste li čuli, odnosno saznali kasnije šta se dogodilo sa ofirom Brenerom?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa jesam, znam da je obučavao pripadnike ZNG u rukovanju tenkovima jer u to vrijeme ZNG su imali dva tenka koji su bili u sastavu te novosnovane 112. brigade i gospodin Brener je obučavao, a onda sam čuo u policiji da Ratko Mladić je za njega izuzetno zainteresiran i da traži njega da se vrati nazad, tako da su, u hotelu "Kolovare" su bili pregovori oko vraćanja Brenera nazad. Doveo je njegovu majku, a gospodinu Breneru su žena i djeca bila pod kontrolom Ratka Mladića i on je jednostavno posle, nakon mjesec, mjesec i po dana bio razmjenjen i otišao je znači nazad u Knin. Za dalju njegovu sudbinu nisam nikada više čuja niti znao.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: U redu, nastavljam sa rezimeom. U novembru 1991. godine stanovnici Škabrnje vratili su se u svoje selo nakon potpisivanja sporazuma o prekidu vatre. Svedok je imao vrlo striktna uputstva od zadarskog Kriznog štaba da poštuje primirje i da ne odgovara na provokacije. Život se vratio u normalno stanje i nije bilo nikakvog napada do 18. novembra. Kada je JNA napala, nije pregovarala niti je postavila ikakav ultimatum. Oni su se slobodno kretali po tom području uključujući i samo selo Škabrnja. Dakle, 18. novembra 1991. godine u ranim jutarnjim satima JNA napada, odnosno, granatira selo. Civilni se sklanjaju u podrum, svedok smatra na osnovu svog vojnog iskustva i informacija da je selo napadnuto od najmanje hiljadu vojnika. Bilo je najmanje 28 tenkova koji su stizali iz raznih pravaca, a za njima su išli kamioni JNA sa pripadnicima pešadije. Svedok je otišao u svoj štab u jednu civilnu kuću gde je putem radija imao komunikaciju sa Kriznim štabom u Zadru. Negde sredinom toga dana, 18. novembra, svedok je čuo snažne eksplozije i vidio dim iz pravca Škabrnje. Zaključio je da je eksplodirao jedan kamion JNA sa municijom. Nakon te eksplozije svedok se vratio u komunikacijski centar. Gospodine Miljanić, nakon te eksplozije, da li ste imali priliku da čujete preko radija nekakvu komunikaciju u vezi sa tim?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tijekom čitavoga dana sam slušao komunikaciju, to je bila otvorena veza, policijska radio stanica koja je radila na akumulator, znači na baterije, jer struju u selu nismo imali i jednostavno

slušao sam raznorazna dobacivanja, razgovore. Tako sam čuo i razgovor između, pored ostalog i između tadašnjeg pukovnika Ratka Mladića i potpukovnika Tripka Čečovića, zapovjednika 62. motorizirane brigade iz Benkovca kojeg sam osobno znao.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Kako su se oni jedan drugom obraćali?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ležerno, nije bilo ništa šifrirano, otvoreno se vodio razgovor, na upit, na traženje gospodina Tripka Čečovića da mu je eksplodirala rezerva municije i da je, da on ne može dalje, gospodin Ratko Mladić, čuo sam, kažem, jer glas sam mu znao, narijedio mu je i to sa riječima, direktno, znači imenom, rekao mu je: "Čečeviću, nastavi napad, dobićeš rezervu municije. Ako se povučesh, streljaću te". To su bile točno riječi. U tome podrumu u tome momentu je bilo još 60 civila kod mene, 60 žena, staraca i slušali su svi otvoreno taj razgovor. Nije, znači, bilo to da se nije čulo, čulo se je sve i jasno je.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Potpukovnik Čečović, jeste li njega od ranije poznavali?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam. On je bija u Benkovcu, a pošto sam ja radio takve poslove koji su bili usko vezani za tu inženjeriju, građevinarstvo, graditeljstvo i tako dalje i ja sam često odlazio u Benkovac raditi, znači, na tim poslovima održavanja objekata i tako da sam susretao Tripka Čečovića vrlo često gori u Benkovcu prije nego sam otišao iz JNA.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Nastavljam sa rezimeom. Nakon tog razgovora sa Ratkom Mladićem, svedok je preko dvogleda video da nekoliko helikoptera sleću u obližnje područje, blizu sela Škabrnja. Neki vojnici JNA su iskrcavali neke stvari, ali sobzirom na razdaljinu, svedok nije mogao da utvrdi o čemu se radi. Zatim je video dosta mlade vojnike obučene u tamne uniforme kako izlaze iz helikoptera i zauzimaju borbene položaje oko sela Škabrnja. Svedok je zaključio, sobzirom na to kako su izgledali, da su pripadnici specijalnih jedinica JNA. Gospodine Miljanić, o kakvim specijalnim jedinicama je po vašem mišljenju bila reč?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ja nisam direktno vidio po licima da li su to mladi ili stariji ljudi, nego samo po odorama, po uniformama. Imali su tamno plave uniforme i beretke, a iskrcavali su se iz helikoptera, tri ili četiri helikoptera u dva, tri navrata su slijetala i iskrcavali su se ljudi, vojnici. Sada, da li su to, a po mojoj prosudbi, pošto sam znao otprilike strukturu te

bivše vojske, bivše JNA, po mome osobnom mišljenju, mislim da su to bili specijalci. Mislim, jer jednostavno, znači, po odori, po izgledu i po tome, po njihovom posle djelovanju mislim da su specijalci. I vjerovatno, vjerovatno znači neka specijalna postrojba, možda padobranska iz Niša ili ne znam više što ...

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Nastavljam sa rezimeom. Napad se nastavio i Škabrnja je uskoro podjeljena na dva dela. Tenkovi JNA i pripadnici pešadije u SMB uniformama, tamno plavim ili maskirnim uniformama zauzeli su zapadni deo sela. Neki od seljana su rekli svedoku da su vojnici JNA izvlačili civile iz podruma, ubili neke na licu mesta a ostale uključujući žene i decu koristili kao živi štit. Svedok je uspeo da prepozna neke ljude koji su bili uzeti kao živi štit, kroz dvogled. Kasnije tog popodneva došlo je do vazdušnog napada i svedok više nije imao komunikaciju sa zadarskim Kriznim štabom. Tokom te večeri i noći svi civili iz neokupiranog dela sela pobjegli su u Zadar. Svedok se povukao zajedno sa svojim ljudima u ranim jutarnjim satima sledećeg dana. Svedok u svojoj izjavi navodi 42 meštana Škabrnje koji su izgubili živote za vreme napada. Takođe je pogledao fotografije poginulih i neke od tih fotografije su priložene njegovoj izjavi. Kada se 1995. godine vratio u Škabrnju, svedok je video da je otprilike 80 posto kuća od ukupno 500 hrvatskih kuća bilo potpuno uništeno. Svedok je primetio da je bilo nekog razaranja za vreme napada i za vreme granatiranja Škabrnje, međutim većina kuća je još uvek bila u dobrom stanju do 18. novembra 1991. godine. Gospodine Miljanić, vi ste to već pre pomenuli, ali recite nem još jednom. Da li ste dali izjavu istražnom sudiji 1992. godine o događajima u Škabrnji?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam. U prvom momentu pošto i slabije čujem, u prvom momentu sam pomislio na izjavu tu. To je bilo 1992. godine u jesen. Dao sam istražnom sucu, gospodinu Miholjčeviću izjavu, pozvao me da dam izjavu u svezi toga zločina, masakra u Škabrnji i tako. I ja sam to napravio u njegovoj prisutnosti i njegove tajnice.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Miljanić, samo odgovorite sa da ili ne na sledeće pitanje. Da li ste tokom ovog proteklog vikenda imali priliku da pogledate svoju izjavu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Možete li da objasnite, ukoliko sudije ili gospodin Milošević budu to pitali, zbog čega su neki delovi te izjave drugačiji od izjave koju ste dali Tribunalu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Morate da znate, to je jedan protok vremena, jedan veliki protok vremena, puno događaja koji su se posle toga dogodili...

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Miljanić, biće nam dovoljno da ili ne. Samo nam recite možete li da objasnite razloge tih razlika?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tada, tu sam izjavu dao u vremenu otprilike oko sat i po ...

TUŽILAC BAUER: Hvala, hvala vam. To bi bilo sve. Nemam više pitanja, imamo izjavu koja može da bude podeljena ako vam bude potrebna.

SUDIJA MEJ: Da, možda bi bi dobro da je dobijemo. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Miljaniću, vi ste koliko vidim iz paragrafa 1 vaše izjave bili do kraja maja meseca 1991. godine oficir JNA, odnosno zastavnik prve klase, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste, istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U trenutku kada ste napustili JNA nalazili ste se u Zadru u sastavu mornaričke pešadije i kažete otišli jer se niste želeli boriti protiv sopstvenog naroda, je l' tačno?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je, međutim, tačno da kao bivši oficir JNA, pretpostavljam da ste znali da su već od maja meseca 1991. godine kasarne JNA u Zadru i ne samo u Zadru već i u Splitu, Sinju i Šibeniku bile pod blokadom hrvatskih snaga, Zbora narodne garde, MUP-a i HVO-a, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, jer jednostavno kako su mogli dobijati hranu, vodu, struju i sve ostalo, niko nije ometao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nisu bile pod blokadom?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kasarne u Zadru, Splitu, Sinju i Šibeniku?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U Zadru, ja za Zadar znam, a za drugo ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije bila pod blokadom?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije bila pod blokadom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je postala, kad je počela da bude pod blokadom po vašem saznanju najboljem?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Po mome saznanju kada su počele padati prve granate po Zadru, to je negde tamo u avgustu mjesecu, tad su počele se blokirati kasarne ali vojnici su, vojnici su masovno napuštali vojarne, a te iste vojarne su dobivale hranu znači iz grada jer u Zadru vojne pekare nije bilo, hranu, struju vodu, sve moguće, lječničku pomoć, sve su vojarne dobivale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, kažete mi, a kada je prestalo to što kažete, hrana, struja, voda i počelo otvaranje vatre na kasarne i garnizone JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tada kada je, kada su srpske paravojne postrojbe prekinule dotok struje gradu Zadru, dotok vode gradu Zadru i sve ostalo. Tada je to počelo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kad je to bilo?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: To je počelo negde u avgustu, mislim u avgustu mjesecu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno, pošto vi, trebalo bi to svakako da znate da je general Špegelj svojom naredbom još 5. decembra 1990. godine naredio opšte i sveobuhvatno osmatranje aktivnosti JNA na celoj teritoriji Hrvatske?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato, jer u to vrijeme sam bio još pripadnik Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata depeša Ministarstva odbrane Hrvatske poslata u sedišta Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske u 17 hrvatskih opština u kojoj je stajalo: "Pripremiti se i biti spreman za delovanje po garnizonima, objektima prema zadacima"?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Mi... Ja tu naredbu nikada nisam vidio niti sam je dobio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li ste kasnije kao oficir ili kao oficir Zbora narodne garde imali podatak da je samo 1991. godine bilo 268 napada na oficire JNA širom Hrvatske?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Prije svega, ja nisam bio oficir Zbora narodne garde jer da sam bio oficir Zbora narodne garde, ja bih danas imao bar čin onaj koji sam imao u JNA. Ja sam čovjek koji nema čina niti desetara Hrvatske vojske, ja sam bio pripadnik redovnog sastava MUP-a po pitanju minsko eksplozivnih sredstava jer sam to znao, pa sam i radio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle, da li vam je poznato kao pripadniku redovnog sastava MUP-a da je samo 1991. godine bilo 268 napada na oficire JNA širom Hrvatske?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su, u 107 slučajeva bilo da su oficiri JNA privođeni, odnosno, hapšeni i dovođeni u Ministarstvo unutrašnjih poslova i u njihova sedišta i oduzimano im je oružje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato, jer jednostavno, ponavljam, nisam bio na visokom položaju, bio sam obični policajac da bih posle bio inspektor, za to, nisam...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li su vam poznati slučajevi brojnih upada u stanove oficira JNA, pljačku i otimačinu tih vrednih predmeta i napada na porodice?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato jer ja i sam živim u takvome kvartu u Zadru gdje su sve bili isključivo vojni stanovi. Isključivo. I sa tim oficirima s kojim sam radio i s kojim sam živio do kraja sam ostao u dobrim i korektnim odnosima i svi su ljudi otišli onoga momenta kad se iseljavala JNA iz grada Zadra. Do zadnjeg momenta sam sa njima zajedno

živio, u istom ulazu, stan do stana. Preko puta mene bio je major Obradović, pilot JNA

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam na tako opširnom odgovoru. A da li vam je poznato ko je bio načelnik štaba mornaričke pešadije u Šibeniku?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je li vam poznato ime potpukovnika Lakić Srečka?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je poznato jer smo zajedno na Lošinju ja i on bili u službi, plus toga iz mog je susednog mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je njegova supruga, inače Hrvatica ubijena ispred kasarne u Šibeniku?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije točno, nije ubijena jer njegova djeca i danas žive na Lošinju, njihova je majka umrla, a doktor je nudio gospodinu Lakiću, mome bivšem susjedu da ide vidjeti svoju ženu koja je teško, na psihičkoj bazi oboljela u svome stanu, gospođa Milena Lakić i nije tačno, niko je nije ubio. Čogelja, gospodin iz kriznog stožera je išao zajedno sa doktorom, da će doktor ostati kao garancija u kasarni u Šibeniku da on ide vidjeti svoju ženu. Sa doktorom gospodinom Čogeljom išla su i njegovo dvoje djece, gospodina Srečka Lakića i molili ga, "tata, idi vidi mamu". To vam je istina, gospodine Miloševiću. Nije ubijena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je porodica dovođena pred kasarnu, da su je dovodili predstavnici hrvatskih vlasti da traži od potpukovnika Lakića da preda kasarnu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kažete ne, možemo da idemo dalje.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Možemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste ubrzo po napuštanju JNA upućeni u Škabrnju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne. Četiri ili čak više mjeseci sam bio u Zadru pre nego sam išao u Škabrnju, jer je Škabrnja moje rodno selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, posle četiri mjeseca ste otišli u Škabrnju da tamo organizujete civilnu odbranu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je. I da ne dozvolim provokacije, po zapovjedi načelnika policijske uprave gospodina Brzoje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je pre toga, pre nego što ste vi otišli u Škabrnju bila blokada kasarne u Zadru?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije, nije bilo blokade kasarne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi da li je bilo bilo kakvih napada na Škabrnju pre septembra 1991. godine?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste. Jeste, paljene su šume, odvođena je stoka, uništavana je ljetina, to je bilo svaki dan, požari, svaki dan se podmetalo, radilo se, radila su se čuda oko toga sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je to palio šume i krao stoku?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ko? Ko? Ja ne znam. Na to vam ne mogu odgovoriti jer ja doista ne znam. Nisam nikoga ja vidio i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su jedinice JNA išle na deblokadu kasarni u Zadru, Šibeniku, Splitu i Sinju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, što se tiče Šibenika, Sinja, Splita, to doista ne znam, a u Zadru nisu išli na delokiranje jer jednostavno znam po tome da su mnogi vojnici kojim sam i ja bio komandir bježali iz te vojarnje ili dolazili kod nas, kod mene, svojih bivših nadrijeđenih i rekli jednostavno, sa oružjem su došli i bacili su oružja i rekli su da oni idu da bi ih tamo prihvaćali u civilnu zaštitu i ne znam gdje i odlazili su. Znalo je po 150 do 200 vojnika dnevno napustiti kasarnu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi pošto vas ja drugo pitam, je li to bio put preko Škabrnje kojim su ove snage trebalo da priđu ovim kasarnama u Šibeniku, Splitu i Sinju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz tog Kninskog korpusa?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne. Posebna komunikacija je od, od Sinja za Šibenik, od Knina za Šibenik, posebna je za Split i Sinj, a Zadar je neovisan, jer između Zadra i Knina je Benkovac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije bilo potrebe uopšte da se ide tom komunikacijom preko Škabrnje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, nije trebalo, nije. Jer bila je i druga cesta koja je od Smiljića, znači preko Zemunika vodila preko Smokovića za aerodrom i za Zadar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je to bio jedan od pravaca.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jedan od pravaca jeste bio. I slobodno, ta komunikacija je bila otvorena čitavo vrijeme, ma čitavo vrijeme, jer je gospodin Mladić baš tom komunikacijom išao na pregovore u Zadar, znači u svezi gospodina Brenera u hotel "Kolovare", osobno sam ga vidjeo kad je prošao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A recite mi, je li vam poznato da je 15. avgusta 1991. godine Generalštab JNA doneo naredbu da se deblokiraju sve kasarne od strane jedinica JNA sa teritorija koje nisu bile ugrožene?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali je ipak tačno da je Škabrnja bila jedna od tih tačaka na putu JNA za Zadar i Šibenik?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, bila je, ali unutar nije bilo vojnih ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas samo to pitam ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije, nije, bila je na putu ...

SUDIJA MEJ: Govorite jedan po jedan, molim vas. Imajte u vidu da se ovo sve prevodi. To se odnosi i na vas, gospodine Miljaniću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovde u ovoj prostoriji se pojavio transkript presretnutog telefonskog razgovora koji je vođen između generala Veljka Kadijevića i hrvatskog predsednika Tuđmana. Da li znate nešto o tome?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste ikad čuli da je Kadijević zahtevao od Tuđmana da obustavi napade na kasarne u Šibeniku ...

SUDIJA MEJ: Ne, svjedok kaže da ne zna ništa o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u vezi sa ovim blokadama kasarni, da li vam je poznato da čak tela poginulih vojnika i oficira JNA nisu mogla da budu sahranjivana da bi, već su odlagana negde da bi kasnije bila sahranjivana jer su, jer su kasarne bile pod pritiskom i pod blokadom?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako vam ništa od toga nije poznato, da idemo na ovo što vam mora biti poznato. Vi tvrdite kako ste u Škabrnji organizovali civilnu odbranu od 240 meštana, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Podeljenih u dve grupe.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste imali od naoružanja?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Od naoružanja smo imali negdje oko 40 posto lovačkog naoružanja, sportskog i trofejnog iz Drugog svjetskog rata, negdje oko 10 posto vojnoga, znači automatskih i poluautomatskih pušaka. Od težega pješačkoga naoružanja dve ručna bacača sa po četiri mine, dva minobacača 82 milimetara koji su bili u mjestu Galovac, znači i oni su imali negde oko 20 mina, svaki i tako. To je bilo od naoružanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je bilo sve što je se nalazilo na tom, na toj tački na putu za Zadar i Šibenik?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa nije točno, direktno na toj tački, jer je to bilo na razdaljini otprilike oko sedam kilometara. Na razdaljini oko sedam kilometara jer je Škabrnja velika negdje oko osam i po kilometara, znači oko sedam kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, razređeno po širem okruženju te tačke na pravcu prema Zadru i Šibeniku, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, prema Zadru i Kninu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Recite mi, molim vas, da li je, međutim, tačno da pored meštana koje vi pominjete organizovanih u

takozvanu škabrnsku bojnu, bilo i 500 pripadnika Zbora narodne garde iz Zadra?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne. Nije, jer prije svega nije bila bojna nego je bio bataljon jer u to vrijeme mi smo koristili riječi iz bivše JNA, formacijske, a iz Zbora narodne garde u Škabrnji nikada niko nije bija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, vi znate ko je Rudolf Davorin, čuli ste za to ime, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Rudolf Davorin iz Zagreba nešto je bija gori, potpredsjednik vlade, što li, ne znam što je bija ili ambasador neki.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' tačno da je on ispred Hrvatske 22. septembra 1991. godine u Žitniću potpisao sporazum o blokadi kasarne i garnizona JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato jer kažem, nisam ja bio na takvom položaju da bi ja mogao znati to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste Zadranin, da li je i posle potpisivanja tog sporazuma kasarna u Zadru bila pod blokadom i vatrom pripadnika ZNG i MUP-a?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ja nisam, ja sam vam rekao i kažem to da sam ja došao u Škabrnji i gore sam bio čitavo vrijeme u Škabrnji, a povrijemeno sam odlazio u Zadar da bi uzeo potrebne stvari što treba i zaprve, zavoje i streljiva i molio bilo što da mi se dade. To mi je bio zadatak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Miljaniću, samo da vas podsetim, pošto su osnovne tačke tog sporazuma bile, prvo da se obustavi blikada kasarni, drugo da se omogući medicinska pomoć ranjenim pripadnicima JNA, treće da se saniraju sve posledice blokade i četvrto, mirno izvlačenje jedinica...

SUDIJA MEJ: Ne, ne. Nema smisla da ga pitate pošto on ništa ne zna o tom sporazumu. On je bio u Škabrnji, to kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, odlazio je u Zadar, to je u neposrednoj blizini. Ko je komandovao garnizonom JNA u Zadru tada?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Mislim da je gospodin, pukovnik je bija, Momčilo, Momčilo Perišić, mislim da je Momčilo Perišić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je prilikom tih napada ubijeno 11 vojnika pripadnika JNA? Iz te njegove kasarne u Zadru.
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se vratimo na Škabrnju. U paragrafu 8 svoje izjave tvrdite da pre napada nije bilo pucnjave s vaše strane niti bilo kakvih provokacija, je l' tako?
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Točno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, zašto su onda djelovali pripadnici JNA?
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne znam, nije mi poznato, doista ne znam zbog čega su djelovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je upravo iz šuma u okolini Škabrnje neposredno otvarana vatra na jedinice JNA?
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije nikada, to vam odgovorno tvrdim, nije nikada bilo nikakve pucnjave, nije jednostavno, nismo smjeli provocirati, nismo smjeli, jer nismo imali snagu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam poznato da je Škabrnja bila ono što vi u vojsci zovete očekujući rejon, jedna tačka okupljanja, u njoj je trebalo da se okupi JNA, a po njoj je djelovano iz tih okolnih šuma?
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, nije mi poznato i nije ona bila nikakva važna strateška točka. Škabrnja nije bila nikada i nikada i dok sam ja bio vojnik JNA nikakva strateška točka. Jedino je bilo prozvana kao klerofašističko i ustaško selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne ulazim u te kvalifikacije, ali malo pre smo utvrdili da je to bila jedna od tačaka na putu prema Zadru i Šibeniku.
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Prolazila je komunikacija ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A o tome se, dakle, radi, prolazila je komunikacija. Vi ostajete pri tome, dakle, da ste imali ukupno 240 boraca u Škabrnji, nikoga više ni izvan, niti pripadnika ZNG iz Zadra, niti bilo koga, osim tih vaših 240 boraca?
SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: To se odnosi na Škabrnju, a druga sela su sva ostala, 7 najvećih sela u općini Zadar, jer teritorij koji sam ja kao policajac

kontrolirao bila je jedna trećina općine Zadar i bilo je u tom sastavu sedam velikih sela tako da je u Škabrnji bilo 240 ljudi, a ostalih 700 i nešto ljudi u ostalim selima, znači u okolici Zadra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi koji je prečnik tog područja o kome sad govorite, da je bilo vas 240 u Škabrnji i još oko 800 u ostalim selima?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne još, nego u sastavu, još oko 240 i negdje znači oko četiri stotine i nešto u ostalim selima okolo. Prečnik je oko 30 i, oko 30 kilometara. Uglavnom linija, zamišljena linija je oko 38, tako nešto, 38 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je l' vam poznato da se u toku tog nastojanja da se jedinice probiju prema Zadru ubijen poručnik Zoran Stefanović iz Vršca i da je desetina vojnika teško ranjena?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo na tom području na kome su pokušavale jedinice JNA da se probiju prema Zadru radi deblokade ove kasarne.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa nije, možda toga dana kad je bila borba, možda toga dana ili prije toga, nikada niko u Škabrnji nije poginuo osim trojice Škabrnjana koji su poginuli od granata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije vam poznato znači za pogibiju poručnika Stefanovića i ...

SUDIJA MEJ: Ne, nemojte da gubimo vreme, to je već rečeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je odmah usledio proboj jedinica JNA ka Zadru preko Zemunika i Borika?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Na koje vreme mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odmah posle tih sukoba na pravcu Škabrnje.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa nismo, to nije bio, ne znam, jednostavno ja ne znam kud se to JNA kretala, samo znam da je prije pada Škabrnje, postrojbe i jedinice JNA su bile na Crnom, na prelazima gradu

Zadru, a ovo, za to ne znam, nije njima trebalo probijanje jer su oni bili već u Smokoviću, Donjem Zemuniku i tako dalje. Ne znam za kakvo probijanje, nije potrebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A samo vas pitam ovo: da li je tačno da su se prva borbena dejstva u stvari dogodila upravo u Škabrnji?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne. Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde su se prvo dogodila onda?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U Kijevu, Kruševu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Polača, Polača, Kijevo, Kruševo, puno drugih mjesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je u to vreme komandovao Vlado Vuković koji je u to vreme bio komandant Devetog kninskog korpusa, a ne general Mladić? Mladić je bio načelnik štaba.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ma, on je bio pukovnik tada, Mladić nije bio general, a Vuković, Vuković je dolazio na pregovore prije Mladića u Zadar. I Hasović je dolazio na pregovore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vuković je bio komandant Devetog korpusa, a Mladić načelnik štaba?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da, pukovnik Mladić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete i to ponavljate u 15. tački svoje izjave kako su trojica meštana Škabrnje poginuli u granatiranju od strane JNA, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste. Prije 18.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ali vi ste u paragrafu 10 izjavili kako ste 1. oktobra 1991. godine organizovali evakuaciju žena, dece i staraca na ostrvo Ugljanin, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači samo ono što je ostalo, u Škabrnji su ostali samo borci?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Samo muškarci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su bili borci pod vašom komandom?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: To je bilo nešto između boraca i civilne zaštite jer čovjek od 55 ili 60 godina nije nikakvi borac, al' eto, možemo se, može se i tako tretirati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, civilno stanovništvo je evakuisano pre sukoba, a u Škabrnji za vreme sukoba ostalo samo, kako bih rekao, vojna posada.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da, možete i tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Prema tome, i ta tri meštanina su bili borci koji su poginuli u borbama sa pripadnicima JNA ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, nisu ni u kakvim borbama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prilikom napada njihove jedinice.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ništa, granate su pogodile, dvojica su poginula od minobacačkih granata, jedan je od topovske granate poginuo.

SUDIJA MEJ: Tvrdi se da su ljudi koji su u selu posle evakuacije ostali bili borci, to je reč koju optuženi stalno koristi. Međutim, vi treba da imate priliku da odgovorite i razjasnite šta su bili ljudi koji su u selu ostali posle evakuacije. Da li su zaista bili borci?

SVEDOK MILJANIĆ: U to vrijeme, to su bili pripadnici civilne zaštite. Pripadnici civilne zaštite, kako ćemo ih tretirati sada, jednostavno ne znam. Ali su bili pripadnici Civilne zaštite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, svedok je već odgovorio, čak je specificirao da ih je bilo 240, da je to bila jedinica koja je dejstvovala na tom prostoru.

SUDIJA MEJ: Da li je još neko ostao osim pripadnika civilne zaštite? Da li je bilo još muškaraca osim pripadnika civilne zaštite ili su svi bili pripadnici te jedinice kao što kaže optuženi?

SVEDOK MILJANIĆ: To nisu, to nije bila nikakva jedinica jer sam odmah u početku rekao, strukturu, mi smo stvarali strukturu na osnovu civilne zaštite bivše Jugoslavije. Civilna zaštita koje je imala zadatak gasiti, sprečiti požare, elementarne nepogode, rat, skloniti, napraviti, obraniti, znači ono što bude elementarna nepogoda. To je bio zadatak i cilj te jedinice, kako je sada zovemo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ta je jedinica bila naoružana, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Djelomično naoružana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A svi civili pre toga, kako piše u paragrafu 10 vaše izjave od 1. oktobra, evakuisani?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Tako i jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa dobro. A sada, molim vas, u paragrafu 17 navodite kako je JNA prolazila kroz selo svaki dan i da ih vi niste provocirali jer vam je tako bilo naređeno, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je međutim tačno da su vaši borci gotovo svakodnevno otvarali vatru na pripadnike JNA i da je u tim dejstvima šestorica vojnika JNA ubijeno?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Ni jedan vojnik od strane mojih ljudi iz civilne zaštite nije ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hoćete da kažete da vaši ljudi pod vašom komandom nikoga nisu ubili?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nikoga nisu ubili do 18. ako je toga dana u borbi, što ostavljam mogućnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u paragrafu 19 navodite kako je 18. decembra 1991. godine u 7.25 započeo napad na Škabrnju i kako su na samom početku ubijene dve žene, jeste li tako izjavili?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim, već u paragrafu 22 izjavljujete kako su prvi civili ubijeni oko 11.30.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li ove žene bile civili?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Civili, stare žene.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako kad ste ih sve evakuisali pre toga?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, napisao sam i da je petog potpisano haško primirje i ja sam dobio zapovjed da vratim sve civile nazad u selo. I Škabrnja je napadnuta u primirju, gospodine Miloševiću. Ja sam dobio zapovjed od načelnika policije i od Kriznog stožera da je potpisano haško primirje i da svi se vrata nazad u Škabrnju. I oni su sa pet autobusa svi vraćeni sa otoka Ugljana u Škabrnju i u Nadin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi, molim vas, samo da razjasnimo ovo. Kako vi uopšte znate kada su ubijene te dve žene i da li ste videli kada su ubijene?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisam ih vidio, izvjestila me medicinska sestra Danka Dražina koja je bila u mome tom podrumu zajedno sa doktorom Borisom Čelalijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su stradale, od granata?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Od granata obadvije, jedna je umrla u bolnici u Zadru jer su je vozili, a druga je odmah na licu mjesta, gospođa Brkić je istog momenta poginula. A ova Žilić je umrla u bolnici, jer joj je noge odnijela granata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je znači bilo pre samog napada?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, to je u tijeku napada bilo, oko 11.00, 12.00 toga dana, 18.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je u 7.25 ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Počeo, počeo je napad na Škabrnju, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A prvo stradali oko 11.30.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: E to ja, što ja znam koji su prvi bili, a prije da li je neko poginuo, to ja, nit' me je neko izvjestio, nit' sam znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, vi u paragrafu 22 izjavljujete kako su vašeg oca, zatim Krstu Šegarića, Stanu Vicković i Luku Šegarić ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Lucu, Lucu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Žensko, je l'?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ženska, ženska, Luca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz podruma izvukli vojnici JNA i ubili ih.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A otkud to znate?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Zato jer je moja majka bila očevidac kada su ubijali moga oca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam shvatio da vam je to ispričao neki trinstogodišnji dečak Šegarić.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: I on je pričao, ali majka mi je nakon toga pričala jer nisam imao hrabrosti ikada je pitati. Pa, mi je rekla kako je bilo i kako su ga vezali žicom u klečećem stavu jer je uza cestu ona bila u drugom podrumu, nju su gonili u zarobljeništvo u Benkovaca, njega su ubili na licu mjesta tu. Njega i ostale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, jeste tako to opisali u onoj svojoj izjavi koju ste dali 1992. godine?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne znam uopće da li sam napisao, da li sam uopće rekao u izjavi, ne sjećam se više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, gospođa Bauer vas je pitala da li znate da objasnite razlike između onoga što ste dali u vašoj izjavi i onoga što ste dali istražiteljima, pa bih vas zamolio da mi objasnite.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Objasniću vam. Tu izjavu sam tada dao u vrlo čudnim okolnostima. Kada smo počeli izjavu, gospodin sudac Vlado Mikoljčević i njegova tajnica i ja, nakon sat i nešto vremena počele su padati granate po Zadru i gospođa tajnica od sudca Mikoljčevića je rekla, "ja ovdje ne mogu više biti, poginućemo, ja moram otići". Vlado kaže: "Marko, više nemamo što, evo samo ovo napiši, potpiši i završili smo razgovor". To je

tako. A sada kad je bla ova druga, imao sam dva dana vremena po dva sata, tri sata, ne znam više ni sam koliko porazgovarati i prisjetiti se svega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, s ovim vašim objašnjenjem nema potrebe da vas maltretiram sa razlikama u tim izjavama, tada su padale granate, vi niste mogli praktično da završite svoje ispitivanje, a kad ste davali drugu izjavu nije bilo nikakvih granata ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Bio je mir.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Miljaniću, uvažavam potpuno takvo objašnjenje. Recite mi, molim vas, gospodine Miljaniću, pošto se ovo odnosi na ovu vašu izjavu u paragrafu 22 kako su stradali, nastradale osobe uključujući i vašeg oca kada su ih izvukli iz podruma, jeste li vi sigurni da su to bili vojnici JNA ili je bila reč o nekoj paravojnoj formaciji?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ja vam na to pitanje ne mogu odgovoriti. Ja to nisam vidio, ja jednostavno ne znam ko je to napravio. A po izjavi moje majke i svih onih koji su tamo bili, oni kažu da su svi bili maskirani, znači sa crnom bojom izmazani i tako dalje. Ja doista ne znam da li su to napravili vojnici JNA ili paravojne postrojbe koje su bile, jedinice paravojne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro pošto ste vi bili oficir JNA, da li vam je moguća pretpostavka da su vojnici JNA bili maskirani, namazani i tako dalje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa, pred akciju se je radilo sve. Zna se za organizaciju jednoga napada na bilo to mjesto, selo, grad, ili ne znam što, vrše se određene procjene, taktičke procjene, različita saglijedavanja situacije i daju se zadaci. Što se je tada dogovorili, ako se dogovorilo, ko ja o tome ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Miljaniću, molim vas, pošto je ovo jako važno, vi ne možete da utvrdite ko su bili ti ljudi ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne mogu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali da pokušamo posredno. Da li je tačno, gospodine Miljaniću, da su u trenutku kad su se dogodila ova ubistva jedinice JNA već prošle kroz Škabrnju i nastavile dalje ka Zadru radi deblokade? Zar nisu već prošle jedinice JNA? To se desilo pošto su prošle jedinice JNA.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne. Zajedno su bile jedinice JNA, jednostavno sastav je bio izmiješan i nije bilo nikakvih problema za deblokadu jer su slobodno Srbi, naši susjedi prolazili kroz Škabrnju do zadnjeg dana i ne znam sada zbog čega bi uklanjali neke blokade. Mi smo imali dva blokadna punkta u selu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim o blokadi sad, ja govorim radi dalje blokade jer su oni prošli kroz Škabrnju. Hoću da ustanovim da kada su se dogodila ta ubistva, po podacima koje ja imam, jedinice JNA su već prošle kroz Škabrnju. I da su ta ubistva izvršili neki pripadnici paravojnih formacija sa tog terena, a ne vojnici JNA.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ja vam to ne znam reći ko je ubio, ne znam ko je ubio, jer to nisam vidio. Jer da sam vidio, ne bih danas bio ovdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Miljaniću. Vi ste kako vidim iz paragrafa 24 vaše izjave, u vreme tih ubistava, dakle u 11.30 bili na brdu Ražovljeva glavica, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste se ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, ja sam ujutro bio na brdu Ražovljeva glavica, ujutru kad je počeo napad. I onda sam se spustio dole u selo kad je počeo napad i bio sam u podrumu Tonka Škare, znači u podrumu gdje mi je bila ta radio stanica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste se nalazili u vreme, dakle u 11.30 kad se dogodilo to ubistvo?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Bio sam u podrumu, u podrumu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada u 11.30?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U 11.30 bio sam u podrumu gospodina Škare.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste čuli onu strašnu eksploziju, kad je eksplodirao kamion JNA koju ste opisivali ovde u živom svedočenju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Negdje oko 11.00, 12.00, ne mogu se sada tačno sjetiti, ali tu negdje. Izišao sam vani, izišao sam vani i sada pošto

je taj deo sela na maloj jednoj uzbrdici, malo sam izišao ispred i čuo sam strahovitu eksploziju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi gde se tačno nalazio taj kamion, je li on već prošao Škabrnju ili je bio pre Škabrnje? Je l' bio posle Škabrnje ili pre Škabrnje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Moram vam objasniti da cesta Benkovac - Zadar prolazi sa kraja na kraj Škabrnje i negde znači prema Gornjem Zemuniku, znači, u tom je djelu, više vjerovatno naših snaga nije bilo. Naših, ono što je bilo tih ljudi nije bilo jer u tom vremenu je ono nekako, tad se dogodila ta eksplozija oko 11, između 11.00 i 12.00, ne sjećam se više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, kamion je bio već prošao Škabrnju.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije prošao, nije, bio je još u sastavu u Škabrnji i to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Još je bio u Škabrnji?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U Škabrnji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li moguće da je uništen pogodkom iz ručnog bacača nekog od vaših boraca?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Postoji mogućnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala. E sad, posle toga se, kako navodite, vraćate u svoju kancelariju kako biste održali radio vezu sa Zadrom, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Miljaniću, prema vašoj izjavi u toku je sveopšti napad na Škabrnju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete: "Oko 1.000 vojnika napada selo, ginu civili," a vi ste u tom svom komandnom punktu gde održavate vezu sa Zadrom, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U podrumu, u podrumu, to nema veze sa komandnim punktom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a vi sedite za sve to vreme u podrumu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je, sa 65 civila, oko 60 do 70.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I tada ste, kako kažete, na radio vezi čuli kako razgovaraju Mladić i Čečović?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, to je bilo znači posle te eksplozije, to je bilo posle 12.00 sati, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Oko 12.00. I tu negde neposrijedno poslije toga, nakon jedno možda, koliko me sjećanje još služi, oko jedno 15 minuta, do pola sata tako negdje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači posle 12.00 sati. Je l' to znači da je taj razgovor bio pošto su snage JNA prošle Škabrnju?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: A nisu prošle Škabrnju, jer u prvome danu JNA je došla do centra sela i ostala je još jedna polovica sela znači neokupirana toga dana, doveče do 20.00. Pola sela su oni uzeli taj dan i parkirali tenkove i sve moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, je l' se insistiranje generala Mladića odnosilo na to da oni produže dalje prema Zadru i Šibeniku?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne, nisu oni išli prema Zadru, to se išlo prema Nadinu, to je obrnuto, to je obrnuti pravac. Jer Nadin je bliže Benkovcu nego Škabrnja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, išlo se prema Benkovcu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Prema Nadinu, prema Nadinu, prema Benkovcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakva je situacija bila tada u Benkovcu?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ja u Benkovcu nisam bio, od šestog, sedmog mjeseca 1991. godine u Benkovcu nisam bio. Nismo mi smjeli gore proć'.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' iz ovoga što vi govorite pošto je bio otvoren razgovor, oslovljavali se sa prezimenima ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, reč je bila o Mladićevom insistiranju da se ide dalje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Da se ide dalje, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to je bila, inače, vaša radio stanica, obična policijska?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Obična policijska stanica koju smo koristili na akumulator od auta, jer nije bilo struje, tada su paravojne određene snage prekinule dovod struje u Škabrnji i nije bilo ništa.

SUDIJA MEJ: Sada je došlo vreme za pauzu što ćemo i uraditi. Gospodine Miljaniću, ja vas molim da imate na umu da ni sa kim ne razgovarate o svom iskazu dok se on ne završi, a sad ćemo napraviti pauzu od 20 minuta.

SVEDOK MILJANIĆ: Hvala.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Miljaniću, a kakvu ste radio stanicu vi imali pri sebi tom prilikom kad ste čuli taj razgovor Mladićev i na kojoj ste frekvenciji vi uhvatili taj razgovor?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: A imao sam policijsku radio stanicu iz vozila, policijskog vozila koju sam donio iz policijske uprave. To je obična policijska stanica koja je mogla raditi i "motorole" koje su bile ali nisam imao ni jednu "Motorolu" (Motorola). Prema tome, to je bila otvorena frekvencija, na primer 64. Ja sam bio 64 i imao sam direktnu vezu znači sa informativnim centrom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Zadru?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U Zadru. Direktnu vezu sa informativnim centrom

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, na toj istoj frekvenciji na kojoj je radila vaša direktna veza sa informativnim centrom u Zadru, radio je i general Mladić i JNA.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ma, jednostavno se sve čulo. Sve se čulo jer i raznorazne upadice, svaki dan, to nije samo taj dan bilo. Jednostavno se vatalo, ubacivalo se, bila je mogućnost. Nije bila zaštićena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sobzirom da ste uhvatili taj razgovor, kako tvrdite, da li ste imali prilike da čujete još neke razgovore sa ostalim delovima svojih jedinica?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisam nikada nikakvi drugi razgovor čuja, samo taj razgovor. Nikakvi drugi. Slušao sam od drugih pripadnika JNA razgovore preko te radio stanice, kao moj bivši kolega Petar Radmanović i ostali kad su me zvali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, gospodine Miljaniću, sobzirom da ste služili u mornaričkoj pešadiji, možete li samo u par reči da kažete kako je izgledala uniforma te mornaričke pešadije?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Mornarička pešadije je bila, znači obična "SMB" uniforma dok sam ja bija, SMB i bereta, znači bereta crna i bile su dvije puške i sidro u, na desnom ili ljevom rukavu, više se ne sjećam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, mornarička pešadija nije imala plave uniforme?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa nije, u to vrijeme dok sam ja bija. Jer moram vam reći da sam ja posle bio kao komandir građevinsko-inžinjerijske čete u Zadru, a na Lošinju sam zajedno sa gospodinom Lakićom bio u mornaričko desantnoj pešadiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ona nije imala plave uniforme?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Onda nije imala, nego je imala samo "SMB" uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad je imala plave?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: E to ja ne znam, mislim posle, kad sam ja otišao iz mornaričke pešadije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pošto pominjete padobransku brigadu iz Niša, da li vam je poznato da ona nije mogla imati plave uniforme? Vi ste rekli da su se iskrcavali neki ljudi iz helikoptera u nekim plavim uniformama.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste, jer ja znam da je ona imala, jer je imala SMB uniformu prije, ali jednostavno, u tim promjenama ja ne znam, ali pretpostavljam jer su helikopteri tri do četiri puta sljetali, po tri helikoptera "MI-8" (Mi-8 Transport Helicopter) i iskrcavali pješništvo. Sada ne znam, ja ne tvrdim da je to bila specijalna policija, ne tvrdim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dovoljno je. A vi već u paragrafu 27 tvrdite kako su vas vojnici JNA, upravo ti koji su izašli iz helikoptera opkolili i kako su se razvili u nekevu borbenu formaciju, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste uspjeli da se izvučete iz tog...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Imao sam jedan koridor, nemam ovdje kartu, koji je vodio prema mjestu Prkos, jedan mali koridor i tu sam izvukao, tu noć sve civile koji su ostali živi i sve pripadnike civilne zaštite. Sve ljudstvo sam izvukao tu noć, znači iz tog djela sela. Preko "Vlačine", bivši italijanski aerodrom "Vlačina" iz Drugog svjetskog rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, u paragrafu 28 vi tvrdite da je JNA u 16.30 uspela da podeli Škabrnju na dva dela?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je, istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle posle devet sati borbi i kako kažete 28 tenkova, 1.000 vojnika, helikoptera, specijalaca, velikog naoružanja, JNA nije uspela da savlada otpor kako vi navodite 245 meštana priučenih na upotrebu vatrenog oružja i naoružanih, kako ste rekli, 40 posto lovačkim puškama?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste, istina je, ali ne znam zbog čega. Došli su do pola sela i tenk se popeo na takozvanu Ražovljevu Glavicu i tad su prestala sva moguća djelovanja, sva moguća djelovanja. To je bilo, al' ne znam zbog čega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l', možda je neko naredio da se obustavi vatra, jer kažete da je to bilo vreme primirja?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ali vrijeme primirja je prije toga kad sam ja civile doveo, vratio u Škabrnju, onda je bilo potpisano, tako sam ja dobio od načelnika policijske uprave pismeno. Pa mi je rekao "Marko ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ...

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: "Marko, potpisano haško primirje, vrati civile."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, molim vas, vi u paragrafu 29 navodite kako je vaša radio veza sa Zadrom prekinuta posle napada iz vazduha, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Je. Avion, avion je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta je došlo, do čega je došlo, pa je ta veza prekinuta?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Antena je bila na hrastu, na jednome hrastu ispod toga podruma, na visini negde oko šest metara, antena i, jer sam jedino tako mogao imati vezu i došao je avion, raketirao taj hrast i pala je antena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u paragrafu 32 navodite kako ste vi lično selo napustili u 5.30 sati narednog jutra, je l' tako?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jeste, istina. A išao sam po pomoć u tijeku noći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' to znači da su borbe trajale neprekidno 22 sata?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisu borbe trajale, nije bilo noću nikakvog otpora, nikakvog pucanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno, gospodine Miljaniću, da u stvari Škabrnju niko ne bi ni napao da vi niste po zadatku iz Zadra trebalo da sprečite po svaku cenu da jedinice Kninskog korpusa dopru do Zadra i deblokiraju tamo kasarnu JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, jedinice JNA su bile na prilazu Zadru, znači, nama iza leđa. Zadar-Škabrnja je 18 kilometara, Crno- Smoković su pet kilometara i jedinice JNA su bile ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro. Razumem objašnjenje. A da li je tačno da niste videli ni jedno jedino ubistvo koje je iz Škabrnje počinio bilo koji pripadnik JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nisam vidio. Ni jednoga, ni jedno ubojstvo. Samo sam poslije vidio slike i slušao priču.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, u paragrafu 34 vi i sami kažete kako su civili ubijeni u toku napada i nakon njega. A ko je mogao da ubije te civile nakon napada?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: A ne znam, ali jedna grupa civila je ubijena nakon dva mjeseca, tek u drugom mjesecu 1992. godine koji su ostali gore u Škabrnji, ne znam ko ih je ubio, ne mogu tvrditi jer to ni ne znam pa ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li je tačno, gospodine Miljaniću, da ste vi kao svedok povodom događaja u Škabrnji pojavljivali se kao svedok i pred Županijskim sudom u Zadru?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da se taj postupak u kome ste svedočili vodi i da je obnovljen i da se vodio pod brojem K 25/94, pa onda dobio novi broj K 67/01?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne znam, to doista ne znam. Mene kada pozovu i kada bude, jer zadnje suđenje na kojem sam u Zadru ja bio pozvan bilo je suđenje gospođi Zorani Banić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, recite mi ko su optuženi u tim postupcima, znate li njihova imena?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ne znam, doista ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li ste u ovim svedočenjima svedočili u postupku protiv Zorane Banić za koji, koji se takođe vodi pred hrvatskim sudom, dakle pred Županijskim sudom u Zadru?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pa rekao sam, bio sam potvrdio da jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li se taj postupak vodi pod nadzorom ove druge strane ovde, pred kojim ste davali glavno svedočenje?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Pod nadzorom da. Postoje gospoda iz, ja mislim meni nepoznati, ali vjerojatno iz toga, ja ne znam kojoj strani pripadaju. U svakom suđenju su bili dok sam ja svjedočio, ja ne znam da li su u druge dane ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja pretpostavljam, gospodine Mej, da postoje izjave svedoka sa tih suđenja, pošto se ono vodi pod nadzorom ove suprotne strane, pa želim samo da stavim prigovor što ja nemam te izjave, a sobzirom na svedočenje ovog svedoka, trebalo bi da ih imam. Ali sad ću vas pitati, gospodine Miljaniću ...

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavimo, ukoliko te izjave jesu relevantne u smislu obelodanjivanja, one će i biti obelodanjene. To je na Tužilaštvu, oni imaju obavezu da obelodane sve što može biti eventualno oslobađajuće prirode, sve što može da vam pomogne da se branite. Imate otprilike još 5 minuta, gospodine Milošević.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja ću nastojati da to završim na osnovu onoga što sam video iz ovih oskudnih informacija koje su moji saradnici mogli da prikupe. Ja imam ovde "Noe CiriH cajtung" ("Neue Züricher Zeitung"), to je 22. decembar 2001. godine pošto vi to niste gledali, ja vas neću da maltretiram samim dokumentom, samo pošto svedočite u ovom predmetu, pitam vas da li znate je li ovo tačno, pošto se odnosi na ovu gospođu Banić koja je tamo optužena? Kaže u jednom pasusu: "Nakon hapšenja Banićeve, pojavile su se izjave očevidaca u hrvatskim medijima u kojima se tvrdi da su oni videli ovu medicinsku sestru kako učestvuje u ubisstvima. Hrvatski krugovi koji se bave ljudskim pravima kažu da je ova žena doista kriva. Ona je trenutno u pritvoru u Zadru, a između ostalih ima i pravo na posete predstavnika Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committee of the Red Cross). U predmetu Banić može se očekivati da isti svedoci svedoče i na novom suđenju. Oni tvrde da su ovu medicinsku sestru videli kako probada nožem jednog postarijeg čoveka, a zatim da učestvuje u slučaju gaženja svežih leševa jednim oklopnim vozilom".

SUDIJA MEJ: Kakve to ima veze sa svedokom. Da li se on vezuje za to ili pominje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da završim ovu poslednju rečenicu. "Tri žene su sudjelovale u masakru, kaže Štrbac. Sve su bile naoružane i u maskirnim uniformama". Da li vam je bilo poznato, gospodine Miljaniću, da apsolutno nije bilo moguće da u JNA se tada nađu nikakve žene u maskirnim uniformama?

SUDIJA MEJ: Ne, ne. To nema apsolutno nikakve veze sa ovim svedokom. Imate li još nešto da pitate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je upravo komandant Devetog korpusa general Vuković posle tih događaja zvao Milana Babića da reaguje na ubistva koja su izvršili pripadnici paravojnih snaga, tu lokalnih, a nikako JNA?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato, nisam bio kažem, ovo čujem prvi put danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste ikad čuli o učešću nekih žena u izvršenju ubistava?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Jesam. Čuo sam. Već sam vam rekao da ja nisam ništa osobno vidio, ali moja majka i ostali ljudi koji su taj dan bili zarobljeni i odvedeni u Benkovac su mi to pričali. Ja nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su vam oni ispričali, jesu li videli neke žene koje vrše zločin?

SUDIJA MEJ: Ne, to je iskaz iz druge, pa čak i treće ruke. Kakve veze taj predmet ima sa ovim nije pokazano, vi to niste demonstrirali. Ako želite još neka pitanja da postavite svedoku, imate još dva minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa, da li ima veze, gospodine Mej, to što se tu pojavljuju žene u ulozi ubica, čime se vrlo jasno pokazuje da to ne mogu biti pripadnici JNA?

SUDIJA MEJ: Dobro. Da li ste vi, gospodine, lično videli neke žene kako učestvuju u događajima u Škabrnji?

SVEDOK MILJANIĆ: Nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vi niste videli nikog ko je sudelovao u događajima, ni muškarca ni žene?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ni muškarca ni žene, nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, gospodine Miljaniću, hvala vam lepo.

SVEDOK MILJANIĆ: Molim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Miljaniću, ja bih vas prvo pitao nekoliko pitanja vezanih za iskaz koji ste dali istražiteljima 24. i 26. jula 1995. godine čini mi se, a onda bih vam predočio nekoliko stvari u vezi tih istih činjenica kako ste ih dali 5. oktobra 1992. godine. Molim vas ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapušковиću, poznato vam je da je optuženi prihvatio verziju koju je dao svedok kada je govorio o razlikama između dve izjave. Ja ne znam, mislim nisam siguran sobzirom na to, da li je potrebno da vi o tome svedoka još unakrsno ispitujete?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, posle ispitivanja gospodina Miloševića, sobzirom da je taj iskaz pomenulo i Tužilaštvo, ja sam sasvim siguran da ovo niko nije zapazio, a da ove stvari koje se navode u iskazu vi kao sud treba da znate. Na primer, podatak koji je on rekao u tom svom iskazu, da su po njegovoj zapovesti bilo čak 800 osoba i slične stvari. Čini mi se da taj iskaz treba da bude nešto što ćete vi proceniti, jer se bavi stvarima od suštinskog značaja za vaše odlučivanje. On je rekao, na primer, ovde da je ...

SUDIJA MEJ: U redu, u redu, izjava će postati dokazni predmet i mi možemo da je pogledamo i sami. Moliću da dobije broj kao dokazni predmet odbrane.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih molio da svedok ipak objasni, da li je tačno da je bilo 240 ljudi ili 800 ljudi?

SUDIJA MEJ: On je već objasnio, rekao je da nije imao dovoljno vremena da revidira tu izjavu, a dobro, može konkretno da vam odgovori na to pitanje, da li ih je bilo 400 ili 800. Oprostite, 200 ili 800?

SVEDOK MILJANIĆ: Ja sam odmah u početku rekao, u Škabrnji, u samoj Škabrnji 240, a u ostalih, svih ostalih, znači sela koja su bila oko mene gde sam ja imao nadležnost kao policajac, imao sam sve ukupno 750 ljudi. Znači, Škabrnja plus Prkos, Galovac, Gorica, Nadin, Donji i Gornji Zemunik, jedna trećina općine Zadar.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala. Vi ste takođe u svom iskazu tačno objasnili da ste saznali imena i prezimena osoba koja su lišila života vašeg oca, čak ste naveli ime, da ste morali da platite da bi saznali i da su tu uglavnom meštani bili.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ja sam u to vrijeme dobio informaciju koja se poslije pokazala da nije točna i bez osnove, bez osnove sam čovjeka gospodina Draču optužio, znači bez osnove, jer sam slušao ljude koji su me krivo informirali. Poslušajući svoju majku i ostale mještane došao sam do zaključka da sam krivo napravio, čovjeka sam krivo optužio.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste čak rekli da je vaš otac bio naoružan i učestvovao u odbrani mesta tu.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Moj otac je bio lovac i imao je lovačku pušku "bokericu".

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, vi ste izjavili da je on učestvovao u odbrani mesta.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ma, on je imao pušku, a da li sam to izjavio, ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo, i ovo ste izjavili: "Mogu istaći da smo toliko učvrstili zapovjedničku liniju od Nadina do Gornjeg Zemunika da tada niko nije mogao proći, jer smo iskopali rovove i bunkere ispod zemlje i postavili minska polja sa preko 1.000 protivtenkovskih i pešadijskih mina," i da ste vi komandovali postavljanjem tih 1.000 mina.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Greška je, to je bilo 100 mina jer tisuću mina nije imala ni JNA u to vrijeme, imati hiljadu mina to je velika, ja sam se bavio eksplozivima i tako dalje, ali jednostavno, mi smo napravili zemunice

i podjelili tako ljude da budu tamo prema pravcima od kuda se dolazilo, krađa, uništavanje letine, poljoprivrede, stoka i tako dalje.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja sam uveren da će časne sudije ovo sve pročitati, ovo bi bilo zadnje pitanje. Vi ste govorili da ZNG, odnosno pripadnika narodne garde nije bilo uopšte?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Ne u Škabrnji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali ste govorili da ih je bilo i pre 2. oktobra 1991. godine, a takođe i onoga dana kada je pogođen onaj tenk koji je eksplodirao, da ste poslali one koji su došli sa protivtenkovskim oružjem, da ste ih poslali na mesto odakle se moglo gađati ono mesto gde je bio tenk, je l' tačno to?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Objasniću. Ako je slobodno objasniti. Mogu?

SUDIJA MEJ: Da, da.

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: U Škabrnji nikad nije bilo ZNG, u Nadinu su došli prije moga dolaska, to jest prije bili su iz 112. brigade jedan vod, u Nadinu, a ne u Škabrnji koji su se posle toga povukli i nikada nisu došli. A što se tiče raketa, tačno, taj dan su mi došli raketaši sa ne znam koliko raketa, ne mogu sada precizirati. Dao sam im zadatak da pucaju u tenkove, a oni su rekli da ne mogu, da im je suviše blizu, ali moje je mišljenje da su se oni ustrašili i pobjegli od mene. Nisu ispalili ni jednu raketu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ostalo imate u izjavi, ja stvarno neću da vas zamaram, mislim da ćete to sami videti, još ima tu mnogo podataka. Hvala.

SUDIJA MEJ: Mislim da bi ova izjava trebalo da dobije dokazni broj C. Izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Miljaniću, u odgovoru na jedno pitanje gospodina Miloševića pomenuli ste da ste 18. novembra imali

neke interference preko radija i da vas je pozvao JNA oficir po imenu Petar Vukmanović. Vrlo kratko nam recite šta vam je on rekao?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Točno, taj Petar Radmanović je radio sa mnom zajedno u bivšoj vojsci, bio je zastavnik kao i ja JNA, i taj dan u jedno vrijeme me je zvao na radio stanicu, kad sam ja tražio u Zadar preko informativnog centra pomoć. On je odgovorio rječima: "Nema ti pomoći, bolji ti je vešaj se, jer to ti je bolje jer ćemo te mi vješati, derati, peći džigericu na gradele". To su doslovno riječi koje mi je uputio gospodin Radmanović, moj kolega bivši.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li vam je iko drugi toga dana pretio putem radio veze?

SVEDOK MILJANIĆ – ODGOVOR: Čule su se razne prijetnje ali ja jednostavno nisam imao ni vremena slušati ili bilo što. Ali bilo je stalnih upadaja u vezu, kažem veza nije bila zaštićena.

TUŽILAC BAUER: Hvala, gospodine svedoče, ovim sam završila svoje ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miljaniću, ovim se završava vaše svedočenje, hvala vam što ste došli da date svoj iskaz pred Međunarodni sud. Sada ste slobodni da idete.

sekretar: Broj će biti C12.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođo Uerc-Reclaf (Uerc-Reclaf).

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sledeći svjedok je C-1168. Pretpostavljam da će se kada ona uđe u isto vreme pojaviti i gospodin Mek Kion (McKeon), pošto on treba da je ispituje.

SUDIJA MEJ: Gospodine Mek Kion, koliko dugo mislite da ćete da ispitujete ovog svjedoka u glavnom ispitivanju?

TUŽIAC MEK KION: Manje od 10 minuta. Između pet i 10 minuta, kratko.

SUDIJA MEJ: Moraćemo da razmotrimo kada treba da prekinemo za danas, pošto ionako danas nećemo moći da završimo sa njom.

TUŽILAC MEK KION: Časni Sude, imamo jedno administrativno pitanje da rešimo. Iako ova svedokinja neće imati nikakve zaštitne mere, ima jedan deo iz rezimea naše pripreme svedočenja, to je paragraf 8, koji bismo želeli da obradimo na privatnoj sednici pošto se tiče jednog drugog svedoka koji je zaštićen, a dokazni predmet o kome želim da je ispitam može da uključi pominjanje tog svedoka.

SUDIJA MEJ: U redu. Neka svedokinja da svečanu izjavu.

SVEDOK NAĐ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite, sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MEK KION

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Gospodo, da li je vaše puno ime Barbara Nađ?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Ovih dana jeste li imali priliku da pregledate svoju izjavu svedoka u prisustvu jednog službenika Suda i da potvrdite njenu tačnost uz neke ispravke koje ste uneli i da zatim potpišete dokument kojim potvrđujete da je izjava tačna?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC MEK KION: Časni Sude, nudim izjavu svedoka Barbare Nađ u dokazni materijal po Pravilu 92bis.

SUDIJA MEJ: Molim broj.

sekretar: P 502.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Časni Sude, imam sledeći rezime izjave ove svedokinje. Malo ću preskočiti do kraja da bih obradio nekoliko pitanja koja se, koja su pokrenuta u pripremi svedočenja. Časni Sude, ova žena je Mađarica, imala je 49 godina u vreme događaja, dotičnih događaja. U to vreme živela je u Brestovcu u oblasti Baranja u Hrvatskoj. Ona je supruga

žrtve Stevana Nađa. Njen muž je prvi put uhapšen 4. decembra 1991. godine. Odveden je u zgradu mesne zajednice u Grabovcu i kad se vratio kući sledećeg dana bio je plav po celom telu od modrica. Posle toga, njen muž je morao da se javlja dva puta dnevno da raportira i kažu da se javljao jednom oficiru, kapetanu JNA. Sad prelazim na paragraf 6. Gospođo, recite mi šta je vaš muž bio po zanimanju i gde je radio?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: On je radio u Brestovcu, "Poljoprivredno Belje" kao metalostrugar.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Da li je vašem mužu u jednom trenutku rečeno da više ne može da radi na tom poljoprivrednom dobru u Belju i ako jeste, kada se to desilo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: To se desilo 1991. godine u 12. mjesecu, četvrtog datuma. Onda više nije bio prisutan na poslu, nije više imao pravo i onda niko nije smeo doći kod nas, niti smo mi smeli i sa kim kontaktirati.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Hvala. Vraćam se na rezime, časni Sude. Paragraf 3, 4. maja 1992. godine jedan minibus bele boje zaustavio se ispred kuće svedokinje. Trojica muškaraca ušla su u dvorište. Jedan stariji čovek bio je odeven u maskirnu uniformu, a dvojica mlađih su bila u civilu. Bili su naoružani, a svedokinji se učinilo da je to njihovo oružje potpuno metalna automatska puška. Oni su odveli njenog muža. Ona je čula kako njen muž pita kuda ga vode i oni su odgovorili na ispitivanje. Stariji čovek je pitao muža da li su ga tukli i kad je on odgovorio da, on je, taj čovek stariji je rekao da ne treba ničeg više da se boji, pošto ga niko više neće tući. Sad prelazim, časni Sude, na paragraf 7. Gospođo, kada je telo vašeg muža na kraju krajeva nađeno, da li je na telu bilo znakova povreda koje ukazuju da je tučen?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Rebro mu je bilo prebijeno i u glavu je bilo, videlo se da je glava razbijena. I onda je bilo upucano. Glasnije moram pričati, ne mogu.

SUDIJA MEJ: Nemojte se uzbuđivati, nemojte se brinuti o tome da govorite glasnije, mi ćemo pokušati da ovo završimo što pre možemo. Nastavite.

TUŽILAC MEK KION – PITANJE: Paragraf 4. Sledećeg dana svedokinja je pokušala da sazna šta se desilo sa njenim mužem. Otišla je na nekoliko mesta da se raspita, ali niko ništa nije znao. Kasnije je saznala da je bio

u zatvoru u Belom Manastiru. Ovaj zatvor bio je u zgradi koju je koristila milicija SAO Krajine. Kada je stigla tamo, rekli su joj policajci da njen muž nije tamo. Telo njenog muža nađeno je 6 godina kasnije na katoličkom groblju u Belom Manastiru. Svedokinja je čula da je na dan posle njegovog odvođenja još četvoro ljudi odvedeno te noći i njihova tela su nađena kada i telo njenog muža. Sad prelazim na paragraf 7 rezimea. Gospodo, da li ste saznali od hrvatskih vlasti da je vaš muž zajedno sa četvoro drugih ljudi sahranjen tamo na katoličkom groblju, ali tek pošto je iskopan iz jedne druge grobnice gde je prethodno bio sahranjen?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste, oni su bili svi zajedno u jednoj grobnici, bili su svi u vrećama nabacani u Bijelom Manastiru, u katoličko groblje i oni su vršili obdukciju i onda su odvojili koječija tijela. Jer kad su pronašli dole u ritu, kod nas ona Kopačka, Tikvešov dvorac, tamo su ih pronašli, jer tamo su bili ubijeni i tamo je, bili su zakopani plitko, njih samo malo, onda su njih pokupili i odneli u katoličko groblje u Bijelom Manastiru.

TUŽILAC MEK KION: Hvala. Časni Sude, ako možemo sada da pređemo na privatnu sednicu zbog poslednjeg paragrafa 8.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Idemo na javnu sednicu. Gospodine Miloševiću, sada je na vama da unakrsno ispitajte svedokinju. Možda biste mogli da uradite to tako da sa njom završimo danas, tako da ona ne mora da se vraća sutra.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ću da pokušam, gospodine Mej, očigledno je svedokinja pod stresom i ja ne želim da je povredim. Samo nekoliko pitanja. Ovo ne otkriva identitet koji želi da zaštiti gospodin Mek Kion, ali malopre na privatnoj sednici postavili su vam pitanja u vezi sa nekim ljudima čija imena ja neću pomenuti. Vi ste objasnili da su ti ljudi koji su spominjani dolazili da vas pitaju kako bi ustanovili ko je to odveo vašeg supruga. Jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti ljudi koji su došli da vas pitaju ko je to odveo vašeg supruga su bili Srbi, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni su bili predstavnici policije Krajine, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospođo Nađ, to sam hteo pretodno da raščistim, dakle predstavnici policije Krajine su dolazili da pokušaju da saznaju činjenice na osnovu kojih bi ustanovili ko je odveo vašeg supruga. Sada mi recite, gospođo Nađ, naime vi u svojoj izjavi navodite kako su problemi u Baranji počeli negde u julu 1991. godine, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da su tada srpske žene i deca krišom odlazile iz svojih kuća, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vam poznati razlozi zbog kojih su žene i deca srpske nacionalnosti napuštali Baranju?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Na žalost, oni nama nisu rekli zašto napuštaju Baranju, a mi smo znali da su svi naoružani, da ni znaju zašto su oni napustili Baranju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da se upravo u avgustu mesecu 1991. godine u Baranji desila jedna serija ubistava lica srpske nacionalnosti?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 2. avgusta u Dardi u svom dvorištu ubijen Milivoj Stojaković?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja samo znam šta se u Grabovcu zbililo, a u drugim selima ja ne znam, gospodine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Baranja nije tako prostrana, da li se možda sećate da je 15. avgusta 1992. godine, 1991. godine, izvinjavam se za pogrešnu godinu, dakle, 15. avgusta 1991. godine u Belom Manastiru

izvršen atentat na Iliju Đurkovića i Neđu Tomića iz Karanca. Đurković je preminuo posle par dana. To je bio događaj koji je bio poznat u čitavoj Baranji. Da li se sećate toga?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja toga ne sjećam, ja u Karancu i u Bijelom Manastiru ne odlazim i ljude ne poznajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je 17. avgusta ubijen Srbin koji se prezivao Živanović, čije su telo ubice odnele u Osijek? I to je bio događaj poznat u Baranji u to vreme.

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 19. avgusta ubijen Ljubiša Kovačević, vozač kola hitne pomoći iz Doma zdravlja u Dardi?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je 21. avgusta u fabrici stočne hrane ubijen radnik Željko Negovanović? Jeste čuli za to ubistvo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja ne poznajem nikoga niti bi zapamtila imena nekog ubijenog u susjednim selima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vas pitam, samo ovih nekoliko primera, da li su to možda bili razlozi zbog kojih su žene i deca srpske nacionalnosti odlazila iz Baranje. Ova serija ubistava koja se događala upravo u avgustu mesecu 1991. godine?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Kod mene je jasno da su naši ljudi većinom otišli u osmom mjesecu, a ko koga je ubio ja ne znam. Ja samo znam šta se kod nas u Grabovcu dešavalo i koliki su ljudi tamo bili ubijeni, al' ja po imenu stranim selima niti pamtim niti sam bila obavešćena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. U paragrafu 4 vi kažete kako su Srbi u drugoj polovini avgusta zauzeli Baranju i držali je pod svojom kontrolom, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Da. Tu su kao ostali u Krajinu su bili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali da li je tačno da je 19. avgusta došlo do napada hrvatskih snaga upravo na sedište Teritorijalne odbrane u Belom Manastiru i tada došlo do oružanog sukoba?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja tačno datume ne znam reći vama, samo znam da je bilo jako opasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U svakom slučaju, vaš muž niti je bio pripadnik Zbora narodne garde niti je bio politički aktivan. Je l' tako, gospođo Nađ?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Nije bio. Moj suprug nije bio nikaki ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno, pošto se ovi događaji o kojima svedočite odnose na decembar, da je 30. novembra 1991. godine na potezu Baranjsko selo-Trojanci ubačena jedna teroristička grupa hrvatskih snaga ...

SUDIJA MEJ: Ne, svedokinja ne može da vam odgovori na to. Ona može da govori samo o svom selu. Nema smisla da je dalje ispituje o ovim drugim mestima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. Vi kažete da je vaš suprug prvi put uhapšen 4. decembra 1991. godine u 8.00, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, kažete da je tom prilikom odveden u zgradu Mesne zajednice u Grabovcu i da se odatle sledećeg dana vratio, koliko sam razumeo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Tačno. I to ne samo moj suprug nego puno njih iz sela su bili tamo odveženi i pretučeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je rekao, kao vaš suprug, pretpostavljam da jeste, ko ga je tom prilikom uhapsio i tukao?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Kaže da je bio taj kapetan koji mu je stalno postavio pitanje: "Ti si Mađar, šta ti imaš sa Hrvatskom?" Ali niti je mom suprugu predstavio ko je, niti je moj suprug imao pravo da pita ko si ti, on samo znao da neki kapetan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u Grabovcu postojala neka jedinica JNA? Neka kasarna JNA, neki objekat JNA?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je to bilo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: To je bilo kao u pustari su bili, uselili se u onim kućama koje su bili prazni i tamo su bili u poljima, tenkovi su bili zakopano i tamo je bilo vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi da li vam je vaš suprug rekao kako se zvao taj kapetan?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne. On mom suprugu nije predstavio kako se on zove. On stalno govori, "ti si Mađar i šta imaš ti sa Hrvatima?".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodo Nađ, da li vam je poznato da je Baranja bila u celini pod kontrolom Teritorijalne odbrane koju su sačinjavali lokalni stanovnici srpske nacionalnosti?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Verovatno je bilo, jer bilo je okupirano i bilo je jugoslovenska vojska došla i ovi domaći Srbi, to su svi bili u uniformu i sad kakvi, to vi mislite da je to bilo jasno. Više naši ljudi nisu bili u selo, samo su ostali jako malo. Jako malo nas je ostalo, ovi su svi otišli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vaš muž je ponovo uhapšen 4. maja 1992. godine, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Tačno i još njih petorica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam poznato da je aprila, znači mesec dana pre nego što se taj događaj desio, da je na područje Baranje ponovo ubačena jedna teroristička grupa?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je pokušao proboj kod Trojanaca gde je učestvovalo preko 2.500 pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Je, to mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Njima je komandovao Đuro Dečak, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja ne znam ko je komandovao, samo znam da su rekli da su iz Trojanaca hteli preć', ali nisu uspjeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' vam poznato da je tom prilikom ubijen veći broj ljudi?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi recite, sobzirom da u paragrafu 6 opisujete ljude koji su po drugi put hapsili vašeg muža, jedan je bio u nekakvoj maskirnoj uniformi, dvojica u civilu, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko bi mogao biti taj čovek u uniformi? Je l' on bio Srbin ili možda pripadnik ovih snaga koje su tada upadale u Baranju sa teritorija pod hrvatskom kontrolom?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja pretpostavljam da je to morao biti Srbin, jer da je to bio neki drugi, ne bi naši ljudi bili odvedeni. I stare žene i ti ljudi koji nikom nisu znali skriviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste još avgusta meseca vidali lokalne Srbe kako naoružani i u uniformama prolaze vašim selom i okolinom, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jesmo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je onda bilo jasno da taj čovek 4. maja nije morao biti pripadnik JNA, već možda pripadnik neke druge formacije? Taj što je doš'o s dvojicom civila?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja to ne mogu tvrditi je li on bio Srbin ili bio SAO Krajine, Srbi koji su ostali kod kuće, ali da je bio Srbin, sigurno, jer da nije bio Srbin, ne bi moj muž bio ubijen i na taki način kako je bio ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam onda neću postavljati pitanja o tome kako ima mnogo podataka o ubistvima koje su počinile ove snage koje su upadale u Baranju. Vi kažete da su došli po vašeg muža belim kombijem.

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li videli možda oznake na tom vozilu?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Nisam videla, već je bio i mrak i ja sam bila previše uplašena. Moj muž je bio već dosta tučen ono 1991. godine i ja sam mislila da to stvarno ide na ispitivanje, pa da će se vratiti, a taj kombi je već bilo mračno, ja nisam bila svesna šta se to zbiva, ja nisam videla ni registraciju ni ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali dobro, jasno je bilo da to nije nikakvo vojno vozilo?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Nije bilo vojno vozilo. Vojno vozilo nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u paragrafu 7 navodite kako vam je posle nekoliko dana neko rekao da je vaš muž u zatvoru u Belom Manastiru

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Da, to je bilo priče da je u zatvoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko vam je to rekao?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ljudi, žene, nek idem u zatvor, da je vjerovatno u zatvoru. Ja sam otišla onda u Beli Manastir u zatvor da mu odnesem veš i onda su oni rekli da tamo nije. I posle ništa nisam čula dok nisam našla mrtvog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Al' to je bilo tek posle šest godina, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Da. Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je taj zatvor bio u podrumu zgrade koju je koristila milicija Krajine, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: To je bilo tamo iza Bijelog Manastira, jedna zgrada, ne znam ja kakva je to zgrada, ja sam tamo bila onda prvi put. Ispod podvožnjaka je bila neka velika zgrada, ja sam došla pred zgradu i rekla sam koga tražila, on je proverio i rekao da nije tu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne bih pominjao ime čoveka jer ne znam da li je možda i on zaštićen, da li je tačno da je jedan čovek, zet izvesne vaše poznanice, prijateljice koji je bio oficir JNA pokušao da sazna gde se nalazi vaš muž?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Tačno je, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I iz ovoga što vi kažete, ni on, kao oficir JNA nije uspeo da szna gde je vaš muž, je l' tako?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: On je tražio njih petoricu, a nije saznao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A bio je oficir JNA?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: On je doš'o kao tražit punicu i ništa nije mogao saznati, onda je, navodno, vratio u Beograd i došao u uniformama. I onda je on išao isto i ništa nije saznao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije mogao da sazna kao oficir JNA. A da li vi imate ikakvo saznanje ko je ubio vašeg muža?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pod kakvim okolnostima?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Ja ne znam, ne znam reći ko je ubio mog muža, samo znam da je bio okupirano naša Baranja i znam da je vojska bila i niko drugi nije mogao tući niti nego Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo ko obavio bilo kakav razgovor sa bračnim parom Majšen za koje tvrdite da su vaše komšije i da su morale znati ko je odveo vašeg muža te večeri?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Jeste. Oni su večito muštapo bili i mi smo bili jako dobri dok se nije zaratilo. Kad je to počelo, onda smo mi za njih postali ustaši i više, ni dan današnji ne pričamo. I ja pretpostavljam da on i taj Bošković mora znati ko je odveo moga muža. On onda bio kao na porti, što mi kažemo, i on morao pušćati te kombi unutra i vani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To razumem, ali samo mi recite da li ste vi ovim ljudima koji su iz policije, lokalne policije kasnije dolazili, ovo što vas je pitao gospodin Mek Kion na privatnoj sednici, da ispituju ko je odveo vašeg muža, da li ste bar njih uputili na te vaše komšije da bi one morale znati nešto o tome?

SVEDOK NAĐ – ODGOVOR: Nisam, nisam uputila, jer ja sam od tog Šoške bojala jako sam bojala, jer gde se Šoška pojavilo, to su bili pretučeni. I kad smo čuli za Šošu, onda bolje bi bilo da se sakriješ, da se ništa ne pitaš i samo šutiš. I nismo smjeli pitati niti odgovoriti ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospođo Nađ, neću da postavljam dalje pitanja.

SUDIJA MEJ: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, nemam pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Mek Kion?

TUŽILAC MEK KION: Nemamo dodatno ispitivanje.

SUDIJA MEJ: Gospođo Nađ, ovim je vaše svedočenje završeno, vi ste sada slobodni. Ne žurite dok se ne smirite. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Ako niko nema da pokrene ni jedno pitanje, možemo da završimo za danas.

TUŽILAC NAJS: Ja imam jedno administrativno pitanje koje nema veze sa ovim svedokom, ako možemo da uštedimo na vremenu sutra.

SUDIJA MEJ: Gospođo Nađ, da li želite da idete? Hvala što ste došli.

TUŽILAC NAJS: Mi ćemo sutra ujutro da pozovemo Stjepana Kljujića. Vi možda znate za njega iz jednog prethodnog predmeta, on je bio član bosanskog Predsedništva u raznim periodima. Ja želim da ovog svedoka obradim vrlo koncizno tako da uštedim optuženom vreme za pripremu. Za svaki slučaj, pre nego što je gospodin Kljujić stigao, mi smo uručili, tačnije ponovo smo uručili sve dokazne predmete za koje smo mislili da mogu biti korišćeni. Neki od njih su u elektronskom obliku pošto su jako obimni. Hteo sam da uštedim optuženom vreme, tako da sam dao jedan skraćeni spisak dokaznih predmeta za koje mislimo da ćemo možda da ih pomenemo sutra kroz ovog svedoka. To je jedan dokument koji mogu sad da mu predam i gospodinu Tapušковиću. Ovaj svedok će moći da identifikuje nekoliko prisluškivanih razgovora. Sa prisluškivanim razgovorima može da se radi kratko ili dugo. Mi smo se pridržavali prakse koja je prihvaćena kada je svedočio doktor Vilijams (Michael Charles Williams) sa dokumentarnim dokaznim predmetima, tako da imamo dva grafikona, jedan se tiče generalno prisluškivanih razgovora, a jedan se tiče razgovora vezanih za Sarajevo gde se identifikuje glas koji smo slušali, daje se broj dokaznog predmeta i komentar

gospodina Kljujića, isto kao što se radilo sa doktorom Vilijamsom. Časni Sude, ja u ovom trenutku nisam u mogućnosti da vam dam transkripte samih razgovora, pošto se završava njihovo kopiranje, prevod i tako dalje, ali ipak možemo, ako je to od koristi, da damo nacрте na engleskom, dva grafikona koji se tiču prisluskihvanih razgovora i spisak dokaznih predmeta. Možemo da organizujemo da se ostali materijal preuzme tokom ovog popodneva i što se tiče optuženog, mislim da to neće biti prekasno. To će biti kroz par sati, tako da nadam se da sutra ne moramo time da se bavimo.

SUDIJA MEJ: Želite da tog svedoka završite za jedan dan?

TUŽILAC NAJS: Sigurno.

SUDIJA MEJ: Unakrsno ispitivanje će zavisi ti od toga koliko vi uzmete za glavno ispitivanje. Sutra, takođe, verovatno na poslednjoj sednici moramo da obradimo pitanje velikog broja izjava svedoka za koje ste vi rekli da su prioritetni. Tako ste vi sami rekli, tako da morate da odvojite 15 do 20 minuta za to.

TUŽILAC NAJS: Potrudiću se.

SUDIJA MEJ: U redu, sada prekidamo do sutra u 9.00.